Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Ο ΑΝΑΣΤΑΣ ΙΗΣΟΥΣ ... Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κου Μιχαὴλ	3
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ (Περιληπτικὸν Κήρυγμα) Ξενοφῶντος Διαμαντοπούλου	4
ΣΧΕΣΕΙΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ἀρχιμ. Εὐσεβίου Παπαστεφάνου	5
ΠΑΣΧΑ (Ποίημα) ..... Σ. Γ. Κ.	6
ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ..... Φιλίππου Δ. Ἐμμανουὴλ	7
THE CURRICULUM OF GREEK EDUCATION By Rev. Joseph G. Vasiliou	8
REACTIONS AMIDST CONFUSION By Demetrios J. Constantelos	10
Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ..... Σήφη Γ. Κόλλια	11
RELIGIOUS OBSERVANCES OF THE CHRISTIAN FAMILY By His Grace Athenagoras Kokkinakis, Bishop of Elaia	12
ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	13
ΜΑΡΘΑ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑ (H. V. Morton) Διασκευὴ Κας Ἀθηνᾶς Χατζημμανουὴλ	14
PRAYERS TO THE HOLY MOTHER AND TO JESUS CHRIST (translated from the original Greek)	15
ΩΣΑΝΝΑ ..... Μαξίμου Μαργουνίου	16
MAN: GOD'S MASTERPIECE ..... By Rev. A. Coniaris	16
ΤΟ ΘΕΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ..... Φραγκίσκου Σκούφου	17
ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΟΥ (Ἀρχιεπισκοπή, Γραφεῖον Κατηχητικῆς Παιδείας, Γραφεῖον Ἑλληνικῆς Παιδείας, Θεολογικὴ Σχολή, Δεκαδολλάριον, Γραφεῖον Πρωτοσυγκελλίας, Δ΄ Ἐπισκοπικὴ Περιφέρεια, ὁ Ἐπίσκοπος Σικάγου Γεράσιμος, Ἀκαδημία Ἁγ. Βασιλείου)	18

. . . Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; ποῦ σου, Ἅδη, τὸ νῖκος; Ἀνέστη Χριστός, καὶ σὺ καταβέβλησαι. Ἀνέστη Χριστός, καὶ πεπτώκασι δαίμονες. Ἀνέστη Χριστός, καὶ χαίρουσιν ἄγγελοι. Ἀνέστη Χριστός, καὶ ζωὴ πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστός, καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος. Χριστὸς γὰρ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀπὸ τὸν Κατηχητικὸν Λόγον
Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΕΤΟΣ Κ΄ ΑΠΡΙΛΙΟΣ—APRIL, 1954 ΑΡΙΘΜΟΣ 409

TAYLOR & SHAWAH CO.

Manufacturers

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ
ΑΜΦΙΑ ΚΑΙ ΣΚΕΥΗ

Ecclesiastical Metalware
Repairing and Refinishing of Metals
Gold, Silver, Chrome Plating
Pulpits, Pews,, Lecturns, Stained Glass
Complete Ikonostasis
Oil on Canvas Ikons
Vestments
Vestment Materials
Vestment Accessories
Choir Gowns
Beautiful Church Crystal Chandeliers

Ἑλληνικὸν Κατάστημα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΕΡΖΟΓΛΟΥ, Ἰδιοκτήτης

42 East 21st Street, New York 10, N. Y.
Telephone: ALgonquin 4-4460

★

The only complete Orthodox Church Goods Organization serving the Orthodox Churches in America

INTERSTATE
MARBLE AND GRANITE WORKS

ΔΗΜ. ΒΡΑΧΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΥΙΩΝ
Γλύπτου Διπλωματούχου τοῦ Ἐθνικοῦ
Μετσοβίου Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν

ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝ

ΤΕΜΠΛΑ -- ΑΓΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
ΙΕΡΑΣ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ
ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΑ, ΚΛΠ.

ΕΚ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΑΡΜΑΡΩΝ

ΕΠΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΩΝ ΜΑΡΜΑΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΚ ΞΥΛΟΥ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

Προμηθεύομεν Ἐκκλησιαστικὰ Εἴδη ἐκ τῶν ἐργοστασίων ἀρίστων Βυζαντινολόγων τῆς Ἑλλάδος. Ἐπίσης Ἀγάλματα, Μνημεῖα καὶ Ἀναμνηστικὰς Στήλας, WAR MEMORIALS ἐκ μαρμάρου καὶ γρανίτου.

1259 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y.

Τηλέφωνον: EV. 6-5479 — Τηλ. Νυκτός: IL. 9-2896

THE ORTHODOX OBSERVER

•

Established 1934

VOL. XX APRIL 1954 No. 409

A monthly record of the News, the Work and the Thought of the Greek Orthodox Church in America.

Editor:
EMM. HATZIEMMANUEL

THE ORTHODOX OBSERVER is published monthly by the Greek Archdiocese Publications Assocation, at Garrison, N. Y.

"Reentered as second class matter May 21, 1953, at the Post Office at Garrison, N. Y., under the Act of March 3, 1879."

SUBSCRIPTIONS in the United States: For one year $3.00 — for two years $5.00.

Other Countries $3.50 per year.
25 Cents a copy.

Contributions and News deadline for THE ORTHODOX OBSERVER is the 25th day of the month for issue dated the following month.

CHANGE OF ADDRESS AND RENEWAL ORDERS are to be sent to: Orthodox Observer, St. Basil's Academy, Garrison, N. Y.; or: Greek Archdiocese, 10 East 79th Street, New York, N. Y.

Please allow one month for changes of address and renewal orders to become effective.

To insure accuracy of changes of address, please include present address together with your new address.

Ο ΑΝΑΣΤΑΣ ΙΗΣΟΥΣ

Ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κου ΜΙΧΑΗΛ

Ἀνέκαθεν ἡ Ὀρθόδοξός μας Ἐκκλησία ἐθεώρει τὴν Ἀνάστασιν τὴν μεγαλυτέραν πασῶν τῶν ἑορτῶν. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς καὶ ἐνωρίτατα, εἰς τὴν ὑμνολογίαν της τὴν ὠνόμασεν ἑορτὴν ἑορτῶν καὶ πανήγυριν πανηγύρεων. Αὐτὸ ἠθέλησε νὰ ὑποδηλώσῃ ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴν ἔμφασιν αὐτήν. Ὅτι ἡ Ἀνάστασις εἶναι τὸ κεφάλαιον, εἶναι ἡ πρώτη μεταξὺ πασῶν τῶν ἑορτῶν, εἶναι ἡ μοναδικὴ μεταξὺ τῶν πανηγύρεων.

Ὄχι ὅτι δὲν τιμῶμεν καὶ δὲν ἐκτιμῶμεν προσηκόντως τὰ Χριστούγεννα. Καθόλου μάλιστα. Τιμῶμεν ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι καὶ τὴν Γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ μάλιστα τὴν ὀνομάζομεν ἀφετηρίαν πασῶν τῶν ἑορτῶν. Ἡ σημασία ὅμως καὶ ἡ ἀξία τῶν Χριστουγέννων κατενοήθη μόνον μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως, ποὺ ἄπλετον ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν τάφον τὸν κενὸν ἐφώτισε καὶ ἀνέδειξε τὴν σημασίαν καὶ ἀξίαν ὅλων γενικῶς τῶν ἑορτῶν τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἐβαθμολόγησεν ἑκάστην ἀναλόγως. Ἡ δὲ Ἀνάστασις εἶναι ἐκείνη ποὺ ἔθεσε τὴν σφραγῖδα τῆς τελειότητος τόσον εἰς ὅλα τὰ γεγονότα τῆς ἐπιγείου σταδιοδρομίας τοῦ Σωτῆρος, ὅσον καὶ γενικῶς εἰς τὴν Θεανδρικὴν προσωπικότητα Αὐτοῦ. «Εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται κενὸν τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν».

Ὁλόκληρον τὸ περιεχόμενον τῆς Χριστιανικῆς μας πίστεως, κατὰ τὸν Παῦλον, ἵσταται ἢ πίπτει μαζὺ μὲ τὸ θαῦμα καὶ τὸ δόγμα τοῦ Ἀναστάντος Ἰησοῦ. Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ ἀντίληψις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ποὺ τόσον ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὸν Παῦλον.

Ὅταν ὁ Παῦλος ἔξω ἀπὸ τὴν Δαμασκὸν ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ἀδίκως καταδικασθέντος, σταυρωθέντος καὶ θανόντος, ἀλλὰ καὶ ἀναστάντος Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὅταν τὸν περιήστραψε τὸ ἐκτυφλωτικὸν φῶς τοῦ Ἰησοῦ, ποὺ μέχρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἐπίστευε περὶ Αὐτοῦ ὅτι εἶχεν ἀποθάνῃ, ὅπως καὶ κάθε ἄλλος ἄνθρωπος, πραγματικὸς σεισμὸς ἔλαβε χώραν εἰς τὸν ἐσωτερικόν του ἄνθρωπον.

Ἔζη ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἤκουσε τὰ λόγια Του, τὴν φωνήν Του. «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις· σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν», εἶπεν εἰς τὸν καταφοβισμένον, τὸν σχεδὸν ἐκ τοῦ φόβου νεκρόν, Παῦλον. Καὶ τότε ἔγινε τὸ μεγαλείτερον, μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος, θαῦμα· ἔγινε τοῦ Παύλου ἡ ἀφύπνισις καὶ ἡ ἀνάτασις.

Ἤξιζε κάθε κόπον καὶ μόχθον, κάθε δοκιμασίαν καὶ κακουχίαν, κάθε κίνδυνον καὶ κάθε θάνατον ἀκόμη, νὰ εἶναι κανεὶς Χριστιανός; ἐσκέφθη, τότε, ὁ Παῦλος. Καὶ προσέθεσε πλήρης χαρᾶς καὶ πνευματικῆς ἀγαλλιάσεως: «Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. Ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται».

Ζῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Εἶναι μεθ' ἡμῶν πάσας τὰς ἡμέρας μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος. «Μὴ φοβοῦ», λέγει πρὸς ἕνα ἕκαστον ἡμῶν, «μὴ φοβοῦ· ἐγὼ εἰμὶ ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρός, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ἰδοὺ διατὶ ἀξίζει κάθε κόπον, κάθε κίνδυνον καὶ κάθε θάνατον νὰ εἶναι κανεὶς Χριστιανὸς καὶ ὄχι ὅ,τι δήποτε ἄλλο. Διότι ζῇ ὁ Χριστός. Καὶ ὄχι μόνον ζῇ, ἀλλὰ καὶ ὡς Θεὸς πανταχοῦ παρών, παντοδύναμος, παντογνώστης καὶ πανάγαθος εἶναι πάντοτε μαζύ μας, θέλει πάντοτε τὸ καλόν μας, εἶναι ἕτοιμος πάντοτε νὰ μᾶς ἐφοδιάσῃ μὲ τὴν δύναμιν, τὴν σοφίαν, τὴν ζωήν Του. Καὶ ὄχι μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ κάτι περισσότερον ἀκόμη: θέλει νὰ εἰσέλθῃ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καρδίαν μας διὰ νὰ ἠμποροῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ λέγωμεν ὅ,τι καὶ ὁ Παῦλος, «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δέ ἐν μοι Χριστός». Τοιαύτην εὐτυχίαν ἦτο ἀδύνατον ποτὲ ἀκόμη καὶ νὰ τὴν φαντασθῇ ὁ ἄνθρωπος. Καὶ ὅμως τὴν ἔχει. Τοῦ τὴν ἔδωκεν ὁ Ἀναστὰς Ἰησοῦς. Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ χαίρωμεν χαρὰν μεγάλην σφόδρα ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει τοῦ Σωτῆρος; Πῶς νὰ μὴ θεωροῦμεν τὴν Ἀνάστασιν ἑορτὴν ἑορτῶν καὶ πανήγυριν πανηγύρεων; «Χριστὸς γὰρ ἐγερθεὶς ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο». Χριστὸς Ἀνέστη!

Ο ΑΜΒΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ

«Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες». (Ἰωάν. κ΄, 29)

Ὑπὸ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

α΄

Ὁ Κύριος δὲν ἐνθαρρύνει τὴν εὐπιστία, οὔτε κατακρίνει τὴν ἀμφιβολία. Μακαρίζει τὴν πίστι, ποὺ στηρίζεται σὲ αὐθεντικὲς μαρτυρίες.

Ἴσως μερικοὶ νομίσουν ὅτι ὁ Κύριος μὲ τὰ λόγια Του αὐτὰ πρὸς τὸν Θωμᾶν μακαρίζει τὴν εὐπιστία. Ὄχι. Διὰ τὸν Χριστιανισμὸν ἡ εὐπιστία εἶναι κατακριτέα, ὅπως καὶ ὁ ἀντίποδάς της ἡ ἀπιστία. «Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ», λέγει καὶ ἐπαναλαμβάνει ὁ Κύριος (Ματθ. κδ΄, 4). «Μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε», συμβουλεύει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης (Α΄ Καθολ. δ΄, 1). «Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ . . .», συνιστᾷ ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν (Α΄ Τιμοθ. δ΄΄ 7. Τίτ. α΄, 14).

Ἀκόμη ἴσως νομισθῇ ὅτι ὁ Κύριος καταδικάζει μὲ τὰ λόγια Του αὐτὰ τὴν ἀμφιβολία καὶ τὴν ἔρευνα. Οὔτε αὐτὸ συμβαίνει. Ἡ ἀμφιβολία, ἡ συνετὴ ἀμφιβολία, ἡ ἀμφιβολία ποὺ δὲν μένει στατικὴ καὶ παθητική, ἀλλὰ ὠθεῖ στὴν ἔρευνα, εἶναι δύναμις δημιουργικὴ καὶ ἀποτελεῖ τὴν προβαθμίδα τῆς ὀρθῆς γνώσεως. Ἀπ' αὐτὴν ἄρχισε ὁ μεγάλος φιλόσοφος τῶν νεωτέρων χρόνων René Descartes (Καρτέσιος), γιὰ νὰ καταλήξῃ στὴν μεγαλειώδη διαπίστωσι ὅτι ὑπάρχει πάνσοφος καὶ παντοδύναμος Θεός, ὅτι ἡ ἰδέα περὶ Θεοῦ εἶναι ἔμφυτος, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ. Ἂν ὁ Χριστὸς ἐκάκισε κάπως τὸν Θωμᾶν, δὲν τὸ ἔκαμε διότι ἁπλῶς ὁ μαθητής Του αὐτὸς ἀμφέβαλλε, ἀλλὰ διότι ἡ ἀμφιβολία του ἦτο στατική, ἀρνητική· δὲν τὸν ὤθησε νὰ ζητήσῃ περισσοτέρας ἀξιοπίστους πληροφορίας, ὅπως ἔκαμε ὁ Πέτρος, ὁ ὁποῖος ἔτρεξε στὸ μνημεῖον καὶ «εἶδε τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα». Εἶναι ἄλλως τε γνωστὰ τὰ συνθήματα τοῦ Εὐαγγελίου: «Ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε» καὶ «Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς».

Μὲ τὰ λόγια Του λοιπὸν αὐτὰ ὁ Κύριος οὔτε τὴν εὐπιστία ἐπαινεῖ, οὔτε τὴν ἀμφιβολία, ποὺ ὠθεῖ στὴν ἔρευνα, καταδικάζει. Μὲ αὐτὰ μακαρίζει τὴν πίστι, ποὺ στηρίζεται σὲ αὐθεντικὲς μαρτυρίες.

β΄

Ἐλάχιστον ποσοστὸν ἀπὸ τὰς γνώσεις καὶ πεποιθήσεις τῶν ἀνθρώπων στηρίζεται στὴν προσωπική των πεῖρα. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τὸ ἀρύονται ἀπὸ τὴν πίστι στὴν ἀξιοπιστία αὐτοπτῶν.

Ὅσα μαθαίνομε καὶ ὅσα πιστεύομε στὸ εἶδος αὐτὸ τῆς πίστεως στηρίζονται. Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι περιωρισμένη χρονικῶς καὶ τοπικῶς καὶ τὸ πνεῦμα του ἐπίσης περιωρισμένο σὲ βάθος καὶ ἔκτασι. Ἀπὸ τὸ ἄπειρο πλῆθος τῶν γνώσεων καὶ ἰδεῶν καὶ πεποιθήσεων, ποὺ κυκλοφοροῦν καὶ διὰ τῆς μαθήσεως γίνονται κτῆμα του, ἐλάχιστον ποσοστὸν ἠμπορεῖ ὁ ἴδιος νὰ ὑποβάλῃ εἰς ἔλεγχον.

Τὸ παρελθὸν τοῦ εἶναι ἐντελῶς ἀπρόσιτον ἀπὸ ἀπόψεως αὐτοδιαπιστώσεως. Ἂν ἔχῃ κάποια ἰδέα γι' αὐτό, τοῦτο τὸ ὀφείλει στὴν πίστι του στὴν αὐθεντία τῶν ἱστορικῶν, οἱ ὁποῖοι ὡμίλησαν γι' αὐτό. Ὁ ἴδιος δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἐλέγξῃ καὶ νὰ ἀποκτήσῃ αὐτομαρτυρία. Εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν προσωπική του ἐμπειρία.

Ἀπὸ τὸν σύγχρονό του κόσμο καὶ τὰ γεγονότα, ποὺ διαδραματίζονται σ' αὐτόν, πολλοστημόριον μόνον γνωρίζει ἐξ ἰδίας πείρας. Τὰ ὑπόλοιπα τοῦ τὰ παρέχει ὁ τύπος, τὸ ραδιόφωνο, τὸ βιβλίο, ὁ ὁμιλητής, ποὺ ἀποτελοῦν ὅλα μαζὶ καὶ τὸ καθένα χωριστὰ τὴ συγκεντρωμένη πεῖρα αὐτοπτῶν. Ἂν λαμβάνῃ γνῶσιν αὐτῶν καὶ σχηματίζει πεποιθήσεις γι' αὐτά, τοῦτο συμβαίνει διότι ἀποδέχεται τὴν ἀξιοπιστία ἐκείνων, ποὺ τοῦ παρέχουν τὶς πληροφορίες.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει μὲ τὰς ἀνακαλύψεις καὶ τὰς ἐφευρέσεις καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς διαπιστώσεις. Ποιὸς ποτὲ ἀπὸ τὸ πολὺ πλῆθος ἐπιστοποίησε πειραματικῶς ὅτι τὸ νερὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ ὡρισμένα μέρη ὑδρογόνου καὶ ὀξυγόνου, ἢ εἶδε μὲ τὸ μικροσκόπιο τὰ πρωτόνια καὶ ἠλεκτρόνια τοῦ ἀτόμου; Καὶ ὅμως ὅλοι πιστεύομε στὶς ἐπιστημονικὲς αὐτὲς διαπιστώσεις. Γιατί; Γιατὶ πιστεύομε στοὺς ἐπιστήμονας, ποὺ μᾶς διαβεβαιοῦν γι' αὐτά. Πολλὲς φορὲς μάλιστα ἡ πίστις μας καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη μας στοὺς ἐπιστήμονας αὐτοὺς εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε οἱ πεποιθήσεις, ποὺ σχηματίζομε ἀπὸ τὶς διαβεβαιώσεις των, εἶναι ἀντίθετες ἀπὸ ὅσα οἱ ἀτομικές μας παρατηρήσεις καὶ ἐμπειρίες μᾶς ἐπιβάλλουν νὰ δεχθοῦμε ὡς ἀληθινά. Ὅλοι βλέπουμε τὸν ἥλιο νὰ στρέφεται γύρω ἀπὸ τὴ γῆ καὶ ὅμως ὅλοι πιστεύομε σήμερα τὸ ἀντίθετο, ὅτι ἡ γῆ στρέφεται γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο. Αὐτὸ δείχνει ὅτι ἡ πίστις μας στὴν ἀξιοπιστία τῶν ἐπιστημόνων αὐτῶν εἶναι μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν πίστι μας στὴν ἀξιοπιστία τῶν αἰσθήσεών μας.

γ΄

Ἡ πίστις στὴν ἀξιοπιστία τῶν πηγῶν τῶν θρησκευτικῶν μας πεποιθήσεων εἶναι ἀσυγκρίτως σπουδαιοτέρα πάσης ἄλλης.

Ἂν λοιπὸν αἱ αἰσθήσεις μας δὲν εἶναι πάντοτε ἀσφαλὲς ἀντικειμενικὸ κριτήριο γιὰ ὅσα συμβαίνουν γύρω μας, γιατὶ θὰ ἀρνηθοῦμε ὅτι καὶ τὸ λογικό μας δὲν ἠμπορεῖ νὰ συλλάβῃ καὶ ἐξηγήσῃ τὰ πάντα; Καὶ ἂν γιὰ τὶς τρέχουσες γνῶμες καὶ πεποιθήσεις μας, ποὺ ἀναφέρονται στὴν καθημερινή μας ζωή, στηριζώμεθα στὴν ἀξιοπιστία τῶν ἱστορικῶν καὶ τῶν ἐπιστημόνων καὶ τῶν παντὸς εἴδους μέσων ἐπικοινωνίας, γιατὶ θὰ ἀρνηθοῦμε τὴν ἀξιοπιστία τῶν αὐτοπτῶν μαρτύρων γιὰ τὰ ἀσυγκρίτως ὑψηλότερα ζητήματα τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς καὶ τῆς

(Συνέχεια εἰς τὴν 6ην σελίδα)

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΕΣΕΙΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ὑπὸ Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΥ Α. ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΟΥ
Ann Arbor, Michigan

Τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων μεταξὺ θρησκείας καὶ φιλοσοφίας πολὺ ἐνωρὶς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας ἀπησχόλησε τοὺς Χριστιανοὺς τῆς διανοήσεως. Τὴν φιλοσοφικὴν πρόκλησιν ἐπρόβαλε ἰδίως ἡ φιλοσοφία τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Νεοπλατωνισμοῦ. Οἱ ἐκ τῶν διανοουμένων ἀσπασθέντες τὴν ὑπὸ τοῦ Θείου Λόγου ἀποκεκαλυμμένην θρησκείαν εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καθορίσουν ἐπακριβῶς ποία ἡ σχέσις τῆς θρησκείας μετὰ τῆς φιλοσοφίας. Ἄλλοι μὲν κατεδίκασαν μόνον τὰς πλάνας καὶ ἀστοχίας τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ἄλλοι δὲ κατεδίκασαν κατ' ἀρχὴν τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν ἔννοιαν τῆς φιλοσοφίας.

Ὁ Τατιανὸς καὶ ὁ Τερτυλλιανός, π.χ., ὑπῆρξαν μεταξὺ τῶν πολεμίων τῆς φιλοσοφίας καὶ αὐτῆς τῆς ἀξίας καὶ θέσεως τοῦ ἀνθρωπίνου λόγου ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς πίστεως. Τούτων ὅμως ἡ ἀντίληψις οὐδόλως ἔτυχε γενικῆς ἀποδοχῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Οὐδεμίαν εἶχεν ἐπίδρασιν ἡ ἄποψις αὐτῶν ἐπὶ τῆς καθόλου συνειδήσεως τῆς Ἐκκλησίας, δεδομένου μάλιστα ὅτι οὗτοι εἶχον ἐμπέσει εἰς δογματικὰς πλάνας καὶ συνεπῶς ἐστερήθη κύρους καὶ βαρύτητος ἡ διδασκαλία αὐτῶν γενικῶς εἰπεῖν. Οἱ ὁμοφώνως διασαφηνίσαντες τὴν θέσιν τῆς θρησκείας ἔναντι τῆς φιλοσοφίας καὶ τελικῶς καθορίσαντες τὴν χρησιμότητα τοῦ φιλοσοφεῖν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπῆρξαν οἱ Ἀλεξανδρινοὶ καὶ Καππαδόκαι, οἱ γίγαντες καὶ κολοσσοὶ τῆς Χριστιανικῆς διανοήσεως, οἷον ὁ Κλήμης, ὁ Ἀθανάσιος, ὁ Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος ὁ Νύσσης, καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Μετὰ τὸν χρυσοῦν αἰῶνα τῆς Δ΄. ἑκατονταετίας ἐπαύσατο ὑφίστασθαι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ζήτημα σχέσεως θρησκείας καὶ φιλοσοφίας. Οἱ Ἕλληνες Πατέρες καὶ Διδάσκαλοι ἔδωκαν τὴν ὁριστικὴν καὶ τελικὴν λύσιν εἰς τὸ πρόβλημα τοῦτο.

Παρὰ ταῦτα ἀξιοσημείωτον τυγχάνει τὸ γεγονὸς ὅτι ἠγέρθη τὸ δεύτερον καὶ δὴ ὡς καινοφανὲς ζήτημα καὶ ὡς νέα πρόκλησις κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν συνετελέσθη ἡ ἀποξένωσις τῆς Ἰταλίας καὶ καθ' ὅλου τῆς Δύσεως ἀπὸ τοῦ Ἀνατολικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους, δηλ. μὲ τὴν ἐμφάνισιν τῆς Σχολαστικῆς Φιλοσοφίας. Κατέστη ζήτημα ὅπερ ἀπησχόλησε τὴν Δυτικὴν Χριστιανικὴν σκέψιν, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς πνευματικῆς καὶ διανοητικῆς ἀποξενώσεως ἡ ὁποία ἠκολούθησε τὴν πολιτικὴν τοιαύτην. Ἀρχομένου τοῦ μεσαίωνος, ἡ Δύσις ἀπέκοπτεν ἑαυτὴν βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον τῆς θεολογικῆς καὶ φιλοσοφικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἀνατολῆς καί, κατὰ φυσικὴν συνέπειαν, ἀπώλεσε τὴν συνοχὴν αὐτῆς μετὰ τοῦ παρελθόντος, ἤτοι μετὰ τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος. Ἅμα τῇ καθόδῳ καὶ ἐπιδρομῇ τῶν Γερμανικῶν βαρβαρικῶν φυλῶν, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἰταλίας, ἡ κατ' ἐξοχὴν Ἐκκλησία τῆς Δύσεως, προσέδωκε νέαν τροπὴν καὶ καινοφανῆ κατεύθυνσιν εἰς τὴν θεολογικὴν αὐτῆς διδασκαλίαν. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ φιλοσοφία εἶχε σχεδὸν ἐξαφανισθῇ καὶ τὸ μορφωτικὸν ἐπίπεδον εἶχεν ἐκπέσει.

Διὰ τῆς ἀνόδου τοῦ Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου εἰς τὸν Παπικὸν θρόνον σημειοῦται μία αἰσθητὴ μετάβασις ἀπὸ μιᾶς ἐποχῆς εἰς τὴν ἄλλην. Ἀναγκάζεται ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὴν νέαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, καθ' ὅτι ἡ Ρώμη πίπτει εἰς τοὺς βαρβάρους καὶ ἀποκλείεται πνευματικῶς τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, τέλος δὲ ἐκλατινίζεται, προσδώσασα νέαν ἅμα μορφὴν καὶ προσανατολισμὸν εἰς τὴν δογματικὴν αὐτῆς ἀνάπτυξιν.

Ἡ πορεία τῆς θεολογικῆς ἐξελίξεως ἐν τῇ Παπικῇ Ἐκκλησίᾳ λαμβάνει νέαν στροφὴν λόγῳ τῆς τόσον ἀποτόμου ἀλλαγῆς καὶ πληθυσμοῦ καὶ φυλετικοῦ πνεύματος. Αἱ νέαι φυλαὶ αἱ ἐγκατασταθεῖσαι ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἀλλὰ καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης οὐδόλως ἠδυνήθησαν ν' ἀντιληφθοῦν τὸν Ἑλληνικὸν Πατερικὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι. Ὁ τελείως ἀποπνευματωθεὶς Χριστιανισμὸς ὅστις ἀνεπτύχθη ἐν τῇ Ἀνατολῇ, δὲν ἦτο ἱκανὸς νὰ καταβάλῃ καὶ νὰ ἐξημερώσῃ τὸν τραχὺν καὶ φιλοπόλεμον χαρακτῆρα τῶν ἐκ βαρβάρων νεοφύτων Χριστιανῶν.

Ὁ Μέγας Γρηγόριος ἀντελήφθη καλῶς τὴν κρίσιν τὴν ὁποίαν ὑφίστατο ἡ Ἐκκλησία τῆς ἐποχῆς του καὶ τὸν ἔσχατον κίνδυνον τὸν ὁποῖον διέτρεχε, διετέλεσε δὲ ὁ κύριος συντελεστὴς εἰς τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς νέας περιστάσεις καὶ συνθήκας τῆς κοινωνικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς καὶ καθόλου τοῦ ἐν τῇ Δύσει ἀνατέλλοντος πολιτισμοῦ. Ἀνεδείχθη ὁ Πάπας Γρηγόριος ὡς τὸ πλέον κατάλληλον πρόσωπον καὶ ὁ κυριώτερος παράγων εἰς τὸ κολοσσιαῖον ἔργον τῆς ἀνασυντάξεως τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τῆς Ἐκκλησίας. Ἦτο πρακτικοῦ τύπου ἄνθρωπος μὲ σύνεσιν ποιμαντικὴν καὶ ἱκανότητας διοικητικὰς ἄνευ φιλοσοφικῶν τάσεων, τὸν νοῦν ἔχων μᾶλλον εἰς τὸ γράμμα ἢ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανικοῦ Νόμου. Τὸ ἀναπόφευκτον ἔγινε. Ἀπέσπασε τὴν Χριστιανικὴν Πίστιν ἀπὸ τοῦ φιλοσοφικοῦ πλαισίου ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ Πατέρες εἶχον ἀναπτύξει αὐτήν, ἑρμηνεύσας αὐτὴν κυρίως ὡς σύστημα ἐξωτερικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ὑπακοῆς εἰς τὴν ἱεραρχικὴν ἐξουσίαν.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου παρατηρεῖ προσφυῶς ὁ Ἄγγλος ἱστορικὸς Ἄλλεν: «Ὁ Λατινικὸς Χριστιανισμὸς ἦτο ἡ ἐκλαϊκευμένη μορφὴ τῆς Χριστιανικῆς ἀληθείας προσηρμοσμένη εἰς τὰς νέας ἀναναπτύκτους φυλὰς αἵτινες εἰσῆλθον εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος. Ἡ Ἑλληνικὴ Θεολογία μετὰ τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς πνευματικότητος

καὶ περιεκτικῆς εὐρύτητος ἦτο πάντη ἀκατάλληλος». (Ἡ Συνέχεια τῆς Χριστιανικῆς Σκέψεως, σελ. 180.) Ἄλλαις λέξεσιν, ἔδει νὰ καταστῇ ὁ Χριστιανισμὸς τῆς Δύσεως κυρίως πειθαρχία, γράμμα καὶ νόμος, οὐχὶ δὲ ἐλευθερία, πνεῦμα, καὶ εὐρύτης, ὡς ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Πᾶσα φιλοσοφία ἀπεμακρύνθη τῆς Πίστεως καὶ τῆς Θεολογίας. Ὁ Πάπας Γρηγόριος εἰς τὰς νουθεσίας καὶ ὁδηγίας, ἃς ἀπηύθυνεν εἰς τὸν κλῆρον καὶ τὸ ποίμνιόν του, ἀπηγόρευε τὴν μελέτην τῶν ἔργων τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων ὡς ἀπάδουσαν πρὸς τὴν γνησίαν εὐσέβειαν τοῦ πιστοῦ. Ἡ θύραθεν σοφία ἐθεωρήθη ὡς πονηρὰ καὶ ὡς ἐκ τοῦ Διαβόλου ἔχουσα τὴν ἀρχὴν αὐτῆς. Οὕτω ἀπέκοψεν ἡ Παπικὴ Ἐκκλησία πᾶσαν σχέσιν μὲ τὴν φιλοσοφικὴν ἐπιστήμην καὶ ἀπεκήρυξεν αὐτὴν ὡς ξένην καὶ ἐχθρικὴν πρὸς τὴν Χριστιανικὴν Θρησκείαν. Κατεφέρθη ἐναντίον πάσης τάσεως τοῦ φιλοσοφεῖν. Ἐτήρησεν ἄλλην στάσιν μόνον βραδύτερον, ἅμα τῇ εἰσόδῳ τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἐν τῇ Δύσει ἐξ Ἱσπανίας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 4ης σελίδος)

ψυχικῆς μας σωτηρίας; Καὶ ἂς μὴ λησμονοῦμε ὅτι οἱ αὐτόπται αὐτοὶ δὲν ἦσαν καθόλου εὔπιστοι. Παράδειγμα ὁ Θωμᾶς τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ ἂς μὴ λησμονοῦμε ἀκόμη ὅτι οἱ αὐτόπται αὐτοὶ ἐθυσίασαν σχεδὸν ὅλοι τὴ ζωή των χάριν τῶν πεποιθήσεών των, πρᾶγμα ποὺ θὰ ἦτο ἀκατανόητον, ἐὰν αἱ πεποιθήσεις των αὐταὶ δὲν ἐστηρίζοντο σὲ πραγματικὲς προσωπικές των ἐμπειρίες.

«Ποιὸς τὰ εἶδε αὐτά;» Εἶναι μιὰ φράσις, ποὺ συχνὰ ἀκούεται ἀπὸ τὸ στόμα ἀφελῶν καὶ ἡμιμαθῶν, σχετικὰ μὲ τὰ ζητήματα τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων. Ἀλλὰ καὶ ποιὸς ἀπὸ τοὺς ἀφελεῖς αὐτοὺς εἶδε τὴ μάχη τοῦ Μαραθῶνος, ἢ ἐπανέλαβε τὸ πείραμα τοῦ Γαλιλαίου, ἢ εἰσέδυσε μὲ τὸ μικροσκόπιο στὸν κόσμο τοῦ ἀτόμου;

Καὶ μὴ λησμονοῦμεν ὅτι αὐτά, εἴτε τὰ πιστεύωμε εἴτε ὄχι, ὀλίγο ἐπηρεάζουν τὴν προσωπικότητα, τὴ ζωή μας καὶ τὴν τύχη μας. Ἀντιθέτως αἱ θρησκευτικαί μας πεποιθήσεις παίζουν ζωτικώτατο ρόλο καὶ ἔχουν ἀφάνταστη βαρύτητα καὶ στὴν ζωή μας στὸν κόσμο αὐτὸ καὶ στὴν τύχη μας στὸ ὑπερπέραν. Ἂν αὐτὰ ἀληθεύουν καὶ ἂν ἀπὸ τὸ ἂν πιστεύωμε σ' αὐτὰ ἢ ὄχι ἐξαρτᾶται ἡ θέσι μας στὴν αἰωνιότητα; Εἶναι ἕνα ἐρώτημα, ποὺ ὁ Πλάτων ἔθεσε μὲ τὸν τύπο αὐτὸ περίπου στὸ στόμα ἑνὸς ἀπὸ τὰ πρόσωπα τῶν διαλόγων του καὶ ποὺ ἔρχεται ἐνίοτε στὴ σκέψι μας σὲ στιγμὲς νηφαλιότητος.

Στὸ ἀμείλικτο αὐτὸ ἐρώτημα ἂς προσπαθήσωμε νὰ δώσωμε μιὰ ἀπάντησι· μιὰ ἀπάντησι ποὺ θὰ εἶναι ἀποφασιστικὴ στὴ ζωή μας. Ἡ ἀξιοπιστία τῶν πηγῶν τῶν θρησκευτικῶν μας πεποιθήσεων ἠρευνήθη εὐρύτατα καὶ παραμένει καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ παραμένῃ ἀκλόνητος. Θὰ ἦτο ὄχι ἁπλῶς ἀσύνετο, ἀλλ' αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ θανάσιμο νὰ σκεφθῇ κανεὶς νὰ τὴν θέσῃ ἐν ἀμφιβόλῳ. Ἂν ἀμφιβάλλωμε γιὰ τὴν ἀξιοπιστία τοῦ Ἡροδότου ἢ ἑνὸς ὁποιουδήποτε ἱστορικοῦ ἢ ἐπιστήμονος, ἡ ζημία ἀπὸ τὴν ἀμφιβολία μας αὐτὴ δὲν θὰ ἦτο σοβαρή. Ἂν ὅμως θέσωμε ἐν ἀμφιβόλῳ τὸ περιεχόμενον τῆς πίστεώς μας, ἂν κλονισθοῦν αἱ θρησκευτικαί μας ὀρθόδοξοι πεποιθήσεις, ἡ ζημία, ποὺ θὰ ἔχωμε, θὰ εἶναι ἀφαντάστως τρομερή. Ὄχι μόνον θὰ μᾶς λείψῃ ἡ θαλπωρὴ καὶ ἡ παρηγοριὰ τῆς θρησκείας στὴ ζωή μας, ὄχι μόνο θὰ δημιουργηθῇ ἕνα καταθλιπτικὸ κενὸ στὴν προσωπικότητά μας, ἀλλὰ πέραν αὐτῶν καταδικάζομε τὸν ἑαυτό μας σὲ αὐτόχρημα πνευματικὸ θάνατο.

Ἂς διατηρήσωμε λοιπὸν φλογερὴ τὴν ὀρθόδοξη ἁγία πίστι μας καὶ ἂς τὴν κάμωμε ἐνεργὸ καὶ δημιουργική, ἀπομακρύνοντες ἀπὸ τὴν ψυχή μας κάθε ἀμφιβολία, κάθε δισταγμὸ καὶ κάθε χλιαρότητα. Ἂν ποτε εἰσχωρήσῃ στὴν ψυχή μας ἡ ἀμφιβολία — ἄνθρωποι εἴμεθα — ἂς καταφύγωμε στὴν μαρτυρία τῶν αὐτοπτῶν, στὸ Εὐαγγέλιο. Ἡ μαρτυρία αὐτὴ ὄχι μόνον θὰ μᾶς τονώσῃ τὴν πίστι, ἀλλὰ καὶ θὰ μᾶς ἐξυψώσῃ πνευματικῶς. Καὶ τότε σὰν ἀνακούφισις, ἀλλὰ καὶ σὰν θριαμβευτικὴ ἀναφώνησις θὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὰ χείλη μας ἡ ὁμολογία τοῦ Θωμᾶ: «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

ΠΑΣΧΑ

Ἄστραψε καὶ λαμποκόπησε ἡ Γῆ
Καὶ σφράγισε ἡ Ἀνάσταση τὸ Λόγο
Φτερούγισε ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ
Καὶ σὰν πουλὶ γοργόφτερο ἐπέταξε
Στὸ λόγγο τῆς Ζωῆς,
Εὐχαριστῶ Σε Λυτρωτὴ καὶ Πλάστη.

Μίση καὶ πλᾶνες ἂν δὲν ἔσβυσαν γιὰ πάντα
Ἐβροντοφώνησε τὸ ψέμμα τώρα τὴν Ἀλήθεια
Ἡ λύτρωση, ὁ ἀγώνας, ἡ πίστη καὶ ἡ χαρὰ
Μᾶς ἐγεμίσανε μὲ φῶς τὰ στήθεια.

Δέξε με στὴν Ἀνάστασή Σου Κύριε,
Ἐμένα τὸν ἁμαρτωλό, τὸν ἀποστάτη,
Στὰ ματωμένα πόδια Σου ἀπὸ χαρὰ νὰ κλάψω.
Αὐτὴ τὴ χάρη Σοῦ ζητᾶ ἕνας «ἀγαρηνὸς»
Καὶ γνώριζε, Νυμφίε μου, πὼς εἶναι ἡ ὑστάτη.

ΣΗΦΗΣ Γ. ΚΟΛΛΙΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ

4ον ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΣ

Ὑπὸ ΦΙΛ. Δ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Στὸ προηγούμενο σημείωμα προσπάθησα νὰ διατυπώσω τοὺς σκοποὺς τῆς ἐθνικοθρησκευτικῆς παιδείας τῆς Ἑλληνορθοδόξου ὁμάδος μας.

Στὴν ὑπηρεσία τῶν σκοπῶν αὐτῶν, ἔτσι ὅπως προχωροῦν ἀνελικτικὰ ἀπὸ τοὺς πρώτους συναισθηματισμοὺς τῶν παιδιῶν μας πρὸς μιὰ ὁλοένα καὶ πιὸ βαθύτερη θρησκειογνωσία καὶ ἑλληνογνωσία, μποροῦμε καὶ πρέπει νὰ θέσωμε ἕνα ἐκπαιδευτικὸ σύστημα μεθοδικὰ διαρθρωμένο καὶ ἀνελισσόμενο ἐπαλλήλως ἀπὸ τὸ νηπιαγωγεῖο ὡς τὰ ἀνώτερα κέντρα παιδείας γιὰ τὴ μόρφωση καὶ τὸν καταρτισμὸ τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας.

Γιὰ νὰ ἐξασφαλίσωμε ὅμως καρποὺς ὡρίμους ἀπὸ ἕνα τέτοιο ὁλοκληρωμένο ἐκπαιδευτικὸ σύστημα, πρέπει νὰ προσδώσωμε στὸ ἄμεσο περιβάλλον μας — στὴν ἰδιότυπη ζωὴ τῆς ὁμάδος μας — τὴ δέουσα ἀρτιότητα καὶ στὴν ὀργάνωση καὶ στὶς ἐκδηλώσεις του. Ἡ παιδεία, ὡς γνωστόν, ἀντικαθρεφτίζει τὴ δομὴ καὶ τὴν ποιότητα τοῦ περιβάλλοντός της καὶ δὲν μπορεῖ νὰ παίξῃ ἐπιτυχῶς τὸν ἀνυψωτικό της ρόλο, ἂν δὲν βαδίζῃ χειροπιαστὰ μαζύ του στὸ δρόμο τῆς ἀλληλοβοήθειας καὶ τῆς ἀλληλεπιδράσεως. Ἡ προσωπικότητα τῶν παιδιῶν μας καὶ πρωτίστως τὰ τόσο ἀπαραίτητα γιὰ τοὺς παιδευτικούς μας σκοποὺς συναισθηματικὰ στοιχεῖα πλάθονται στὸ σπίτι καὶ στὴν κοινότητα, ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ἡ φυσικὴ προέκταση τοῦ σπιτιοῦ.

Ἂν παραδεχτοῦμε σὰν σωστὲς τὶς ἀνωτέρω ἀπόψεις, τότε κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ συμπεριλάβωμε στὸ ὅλο ἐκπαιδευτικό μας σύστημα τὴ μεθοδικώτερη ὀργάνωση ὅλων τῶν θεσμῶν μας καὶ τὴν συστηματικὴ ἐπιμόρφωση τῶν παλαιοτέρων ὁμογενῶν.

Ἡ σημασία τῆς εὐρύνσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας προσπαθειῶν πρὸς τὴν ὡς ἄνω κατεύθυνση εἶναι, νομίζω, ἔκδηλη. Μὲ τὴν ἐπιμόρφωση αὐτή, τὸ ξανατονίζομε, δὲν ἐπιδιώκομεν ἁπλῶς νὰ κρατοῦμε τοὺς παλαιοὺς ὁμογενεῖς ἐνθουσιώδεις καὶ φωτισμένους συμμετόχους καὶ συνεργάτες στὴν προσπάθεια τῆς ἐπιβιώσεως καὶ τῆς ἐνισχύσεως τῆς πολιτιστικῆς μας ἀποστολῆς. Πιὸ πέρα ἀπὸ αὐτό, ζητοῦμε νὰ δημιουργήσωμε τὴν κατάλληλη ἐκείνη ἑλληνοαμερικανικὴ ἀτμόσφαιρα μέσα στὴν ὁποία νὰ ζοῦν καὶ νὰ μεγαλώνουν χαρούμενα οἱ νέοι ὁμογενεῖς καὶ ἀπὸ τὴν ὁποία νὰ ἀντλοῦν τὰ κατάλληλα μορφωτικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴ διάπλαση τῆς συνειδήσεως ποὺ προσιδιάζει στὰ μέλη τῆς ὁμάδος μας, στὸν ἑλληνορθόδοξο πολίτη τῆς Ἀμερικῆς. Μόνο μὲ μιὰ τέτοια ἀτμόσφαιρα μπορεῖ τὸ σχολεῖο παντὸς βαθμοῦ καὶ παντὸς τύπου νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολὴ ποὺ τοῦ ἀνήκει. Πράγματι, ἂν ἡ Ἐκκλησία καὶ οἱ ἐκδηλώσεις της, ἡ γλῶσσα μας, ὁ τύπος, τὸ ραδιόφωνο, οἱ ἐθνικοθρησκευτικές μας ἑορτές, οἱ ψυχαγωγικές μας συγκεντρώσεις, ἡ κοινοτικὴ ζωή, οἱ σχέσεις μας μὲ τὴν Ἑλλάδα, ὅλες τέλος οἱ ἐκδηλώσεις μας παραμένουν ἀνόθευτες ἀπὸ πρόχειρα καὶ ξένα στοιχεῖα κι' ἂν ὑψώνωνται διαρκῶς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως περιεχομένου καὶ ἀπὸ ἀπόψεως μορφῆς, τότε ὁ δρόμος τῆς παιδείας γίνεται πιὸ ὁμαλὸς καὶ τὸ τέρμα του πιὸ εὐκολοπλησίαστο. Καὶ ἐπειδὴ ἡ κοινότητα εἶναι τὸ κύριο πεδίο ἐπὶ τοῦ ὁποίου δοκιμάζεται ὅλη μας ἡ ἐκπαιδευτικὴ προσπάθεια, τὴ ζωὴ τῆς κοινότητος πρέπει πρωτίστως νὰ προσέξωμε καὶ νὰ ὑψώσωμε.

Ἡ Ἑλληνορθόδοξος Κοινότης ἐν Ἀμερικῇ, ποὺ πρέπει νὰ ἐκλαμβάνεται πάντοτε σὰν τὸ βασικὸ κύτταρο τῆς ὅλης δομῆς τῆς ὁμάδος μας, μπορεῖ σήμερα νὰ ἐξελιχθῇ σὲ μιὰ θαυμαστὴ ὀργάνωση καὶ σὲ ἕνα πολὺ δυνατὸ παράγοντα θρησκευτικῆς καὶ πολιτιστικῆς ζωῆς. Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ πρόσεξε πάντοτε τὴν κοινότητα καὶ δὲν παύει νὰ τὴν καθοδηγῇ στὸν ὀρθὸ δρόμο. Πάντως ἡ κύρια εὐθύνη βαρύνει τὸν ἱερέα καὶ τὸ σχολεῖο. Ὅπου οἱ δυὸ παράγοντες συνεργάζονται, ἡ ἐπιτυχία εἶναι ὁλοφάνερη. Γιὰ νὰ καταστῇ ὅμως ἡ κοινότητα ὁ ἄρτιος ὀργανισμὸς καὶ νὰ δημιουργηθῇ ἐντὸς τῶν πλαισίων της καὶ κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη της τὸ κατάλληλο κλῖμα γιὰ τὴν ἀσφαλέστερη ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν τῆς εἰδικῆς παιδείας, γιὰ τὴν ὁποία γίνεται λόγος ἐδῶ, εἶναι σκόπιμο νὰ προχωρήσωμε ἐγκαίρως καὶ μεθοδικὰ στὴ λήψη τῶν κατωτέρω ἴσως μέτρων:

α. Πρέπει νὰ ἐπανεξετάσωμε καὶ νὰ συμπληρώσωμε τὸ καταστατικὸ τῆς κοινότητος, ἔτσι ποὺ σαφῶς καὶ ὑποχρεωτικὰ νὰ προβλέπεται: (1) Ἡ ὀργάνωση καὶ ἡ λειτουργία τοῦ σχολείου ἐκείνου ποὺ προσιδιάζει στὶς συνθῆκες τῆς κοινότητος. (2) Ἡ κατανομὴ τοῦ κοινοτικοῦ προϋπολογισμοῦ σύμφωνα μὲ κάποια σταθερὴ ἀναλογία, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζεται ἡ σχετικὴ δαπάνη τόσο γιὰ τὴν ἐκκλησία, ὅσο καὶ γιὰ τὸ σχολεῖο καὶ τὶς λοιπὲς ἐκδηλώσεις. (3) Ὁ τρόπος τῆς συμμετοχῆς τῶν πιὸ ἱκανῶν στὴ διοίκηση καὶ ἡ κατὰ κάποια ἀναλογία ἔνταξη σ' αὐτὴ ἑλληνομαθῶν νέων. (4) Τὸ πρόγραμμα μιᾶς ὑπεύθυνης καὶ δημιουργικῆς δράσεως π.χ. γιὰ τὴν ἐγγραφὴ νέων μελῶν, τὴν ἐξασφάλιση τῶν οἰκονομικῶν πόρων, τὴν λύση τοῦ κτιριακοῦ ζητήματος, τὸν πλουτισμὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ σχολείου, τὴν ὀργάνωση βιβλιοθήκης, ἐκθέσεων, διαλέξεων, ἑορτῶν, κ.τ.λ.

β. Πρέπει ἐπίσης νὰ μελετήσωμε σοβαρὰ τὰ καταστατικὰ τῶν ἄλλων ὀργανώσεων, ποὺ ἐξαρτῶνται ἄμεσα ἀπὸ τὴν κοινότητα, καὶ νὰ καθορίσωμε σαφέστερα τὸ ἔργο των, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζεται πάντοτε ἡ ἀπαραίτητη κοινότητα κατευθύνσεων καὶ ὁ συντονισμὸς ἐνεργειῶν. Οἱ ὀργανώσεις αὐτὲς εἶναι ὁ Σύλλογος τῶν Γονέων καὶ Διδασκάλων, τὰ Λύκειον τῶν Ἑλληνοαμερικανίδων Κυριῶν

The Curriculum of Greek Education - II.

By Rev. JOSEPH G. VASILIOU
St. Paul, Minnesota

The Broader Program of Education

In this new approach, first of all, a new emphasis should be placed on the teaching of the history of our people. A history of the Greek people and particularly of modern Greece should be written in plain modern Greek in the style of a narrative. Such a history should embody an appraisal, in simple terms, of the chief qualities of the Hellenic people which enabled them to survive the Roman and, later, the Turkish conquests. Nearly all the short histories give too much space to the military heroes and the struggle for independence and not enough to the moral qualities of the strugglers. These may be perfectly obvious to adults, but not to the children and young people who were born in this country.

In connection with the study of our history, there is a need for someone to write a sensible, objective, and unbiased story of the Greek migration to the United States. It is not only the American sociologist and the uneducated American layman who hold faulty ideas about the Greek immigrant, but there are also among our own people, particularly the young people, erroneous impressions of the Greek immigrant. Very often we hear in general public meetings some leader of the many Greek organizations extol and praise the deeds and achievements of the classic Greeks. We often invite some American leader in public life who is friendly to our people to talk to us, and invariably such a person flatters the Greek ego by repeating or praising the achievements of our ancestors and the fine qualities of the Greek people. There is nothing wrong with that sort of thing, but if we are going to create ψυχικὰ αἰσθήματα in our children we will have to appeal to reason and educate them by appraisal of their background and in the light of their present circumstances and demands of their life. We need to tell them the reasons — economic and social — for their forefathers' leaving Greece and coming to America, and along with these facts the difficulties and disadvantages they encountered in their early days in America, not leaving out in the story the notable progress they made in a relatively short time. These children and young people must be made to see the connection with what we want them to learn and their lives here in their own environment. When this connection can be comprehended, then you will see appreciation, cooperation, and willingness to study and learn.

In connection with this study of history, a periodic dramatization of certain events in Greek life or concerning Greek heroes will augment instruction. I saw awhile back a TV program in which a historic event was enacted for a half hour — the actors relived history. We might profitably have that kind of program ever so often in our Greek communities — scenes of Greek history, modern Greece — will have a wonderful effect upon the minds of our children and young people. The adults will be pleased to witness such dramatizations, and even more pleased to see the effect of such plays upon their children.

The study of the history of the country of Greece should be also implemented by the making of a relief map of Greece. A project of handwork undertaken by a class or the whole school in the same way we construct a map of Palestine in Sunday School, would bring enlightenment of the minds of our children regarding the geographical features of Greece and would make the historical events stand out in their minds. On this relief map we could point out and help the children locate the different contours of the land, mountains, valleys, rivers, coastline cities, etc. Such a project could occupy the attention of

---

καὶ Δεσποινίδων καὶ ὁ Σύλλογος τῆς Νεολαίας.

Ἡ σύνταξη καταστατικοῦ τῆς κοινότητος κατὰ τρόπο ποὺ νὰ καθορίζωνται ὅσο εἶναι δυνατὸ πιὸ σαφῶς τὰ καθήκοντά της καὶ ὁ κύκλος τῆς δράσεώς της, θὰ συντελέσῃ ἀσφαλῶς καὶ στὴν ὑποκίνηση τῶν ἁρμοδίων νὰ ἐνεργοῦν μεθοδικὰ καὶ ἐπὶ βάσεως εὐρείας, ἀλλὰ καὶ στὴν ἐξάσκηση τοῦ νομίμου καὶ τοῦ δημιουργικοῦ συγχρόνως ἐλέγχου προσώπων καὶ κοινοτικῶν θεσμῶν. Πέρα ἀκόμη ἀπὸ αὐτό, μιὰ ἀναδιοργάνωση τῆς κοινότητος καὶ τῶν βοηθητικῶν ὀργανώσεων καὶ μιὰ ποιοτικὴ βελτίωση ὅλων της τῶν ἐκδηλώσεων δημιουργεῖ, ὅπως τὸ ἐτόνισα ἤδη, τὴν ἀπολύτως ἀναγκαία ἀτμόσφαιρα γιὰ τὴν ἑλληνορθόδοξη μόρφωση τῶν παιδιῶν μας. Μέσα σὲ μιὰ πλούσια σὲ ἐπιδράσεις καὶ ὑποκινήσεις ἀτμόσφαιρα, ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ δάσκαλος, στενὰ συνεργαζόμενοι, δὲν θὰ συναντοῦν τὶς δυσκολίες ποὺ συναντοῦν γιὰ νὰ κρατήσουν τοὺς νέους κοντά των, ὅταν τυχὸν ἡ φτώχεια καὶ ἡ προχειρότητα χαρακτηρίζουν τὶς κοινοτικὲς ἐκδηλώσεις.

Φυσικὰ ἡ Ἀρχιεπισκοπή, ποὺ ὑπέχει τὴν εὐθύνη τῆς καθοδηγήσεως τοῦ κοινοτικοῦ ἔργου, δὲν θὰ πάψῃ νὰ ἐφοδιάζῃ διὰ τῶν εἰδικευμένων καὶ ἁρμοδίων ὑπηρεσιῶν της τὴν κοινότητα μὲ ὅλες τὶς ὁδηγίες καὶ μὲ ὅλα τὰ μέσα, ὥστε ὁ θεμελιακὸς αὐτὸς θεσμὸς τῆς ὅλης ζωῆς τῆς ὁμάδος μας νὰ ὑψώνεται διαρκῶς σὲ ἕνα ζωντανὸ καὶ δρῶντα παράγοντα ἑλληνοχριστιανικῶν καὶ πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων καὶ ἐπιδόσεων. Ἡ τύχη τῶν προσπαθειῶν μας ἐξαρτᾶται ἄμεσα ἀπὸ τὸ ἔργο τῆς κοινότητος.

the whole school for six months. And what wonderful teaching could take place!

And we might emulate the present American public school method of teaching history and geography to the 5th and 6th graders — the method which gets across information concerning natural resources, folk customs, etc., in narrative form. And in every community with very little effort and expense we can have an exhibition of the main things Greece produces and exports.

In this effort to create feelings and convictions, besides knowledge of the language, we must make an effort for *organized teaching* of the lovely and charming customs and folklore of our people. The family can no longer be the proper and sole custodian of such teaching. The togetherness with which we approach these intangibles of our culture will insure proper appreciation and permanence of them. Since the independence of Greece there has been a steady stream of Europeans and Americans going to Greece to study and to write about these customs and folk songs. These songs and poems cover a wide range of subjects — history, war, drama, love, marriage — and they are part of our rich heritage and a wonderful medium to perpetuate the language. How well I remember an experience when I was studying at the Theological School of the University of Athens, Greece, in 1937. The whole school went on an excursion to visit the Theological Seminary of Corinth. We were entertained there by the Seminary and stayed for luncheon. After the meal, still in the dining room, the seminarians sang some of these folk songs for our benefit and delight, and I have never forgotten the profound impression and pleasure they created. I wish we could have organized schooling and demonstrations in these Hellenic patterns of life. We could have in every Greek community one or two Greek festivals each year to which American people might be invited.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ἡ ὑπὸ τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον εἰδικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ ἐράνου ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν ἀπέστειλε πρὸ ἡμερῶν εἰς τὴν Α.Ε. τὸν Πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος Στρατάρχην Ἀλ. Παπάγον τραπεζιτικὴν ἐπιταγὴν ἐκ πεντακοσίων χιλιάδων δολλαρίων, ἵνα χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὰς ἀμέσους ἀνάγκας τῶν ἀτυχῶν θυμάτων τῶν σεισμῶν εἰς τὰς πολυπαθεῖς νήσους τοῦ Ἰονίου. Τὸ ποσὸν τοῦτο προέρχεται, ὡς γνωστόν, ἀπὸ τὰς εἰσφορὰς ὅλων τῶν ὁμογενῶν, οἵτινες ἠσθάνθησαν καὶ πάλιν τὸν πόνον τῆς μακρυνῆς Πατρίδος ὡς πόνον ἰδικόν των. Ἡ ἐκδήλωσις αὕτη, ἐρχομένη ὡς φυσικὴ συνέχεια μακρᾶς σειρᾶς ὡραίων ἐκδηλώσεων στοργῆς πρὸς τὸν τόπον τῶν Πατέρων, ἀποτελεῖ μίαν ἀκόμη ἔνδειξιν, ὅτι ἡ καρδία ὅλων τῶν εὐσεβῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας μας ἐνταῦθα πάλλει κατὰ τὸν πλέον εὐγενικὸν Ἑλληνοχριστιανικὸν τρόπον καὶ ὅτι ἀβάσιμος εἶναι ἡ ἀπαισιόδοξος πρόρρησις, ὅτι ἡ στροφή μας πρὸς τὰ ἄμεσα προβλήματά μας ἐνταῦθα ἀμβλύνει καὶ θὰ ἀμβλύνῃ τὸ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐνδιαφέρον μας. Εἰς τὴν ὅλην αὐτὴν κίνησιν τῆς συλλογῆς τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ καὶ τὰς λοιπὰς ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν ἐκδηλώσεις ἰδιαιτέραν θέσιν κατέλαβον αἱ ἐκδηλώσεις καὶ ἐνέργειαι τῆς Νέας Γενεᾶς. Τέκνα Ἑλληνοχριστιανῶν γονέων οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι μας δὲν ἠδύναντο νὰ ὑστερήσουν εἰς πράξεις ἐθνικὰς καὶ θρησκευτικάς. Ἡ Ἐκκλησία ἐπευλογεῖ τὸ ἔργον των καὶ ὑπερηφανεύεται διὰ τὰ πνευματικά της τέκνα.

And there are many other areas of our communal life which can be the ground or content of education. One of the great subjects is the religious education, which will require a separate study.

Conclusion

As I see the problem, possibly from a limited position, the picture of the education of our children is similar to that of an American boy or girl trying to learn French or German in high school or college. To my knowledge, few of such students ever mastered a foreign language to the point where they gained appreciation of the language or made any particular use of it. Those who did were the few who went to Europe to study and catch the spirit that goes with a language. If we are going to teach and perpetuate the Greek language, we will have to create a more suitable teaching and learning environment in which may be given the opportunity to think and to feel in Greek. In this way only can we be assured of greater and more permanent results of our teaching endeavors. We shall have taught the language, and in a way that enlightened the mind, created deeper appreciation of the values of life inherent in our heritage, and guaranteed the continuance of Greek ideals in American life.

Reactions Amidst Confusion *

By DEMETRIOS J. CONSTANTELOS
Howell, Michigan

Confusion, they say, muddles the thoughts of the present day man to a greater extent than in any previous generation. "Chaos" is the word others use in describing the general situation of the world's affairs.

We don't know just what we should believe as true and what we ought to reject as false. What is the truth about man and his world? Whose political opinions are right? Is there a true religion? Is religion one of the essential factors of life? What is the right attitude towards nationalities, color and creed? These are a few of the questions that bring disorder and anomaly in our life. "Sorry, but we have lost our orientation and get more and more perplexed with what we hear and read today," is the justifiable complaint of many thoughtful students.

According to what we read today it seems that our generation is passing through a crisis. The contemporary man, although he has conquered his habitable globe and produced an unprecedented mechanical civilization, isn't happy. Day by day he feels that more enemies, such as diseases, communism, economical depressions, etc., surround him. He understands that there are more problems with which he has to cope, and that his inventions and his progress so far haven't proved the panacea of his life. He just feels that something essential is lacking and that the material goods aren't the only ones that can secure happiness and order in his life.

The man of our age doesn't feel happy because there isn't peace of soul, and consequently peace of mind. The absolute admirers of the sciences' feats proclaimed that the 20th century would be a peaceful one and filled with good for all the people around the world. Have we experienced such luck? Apparently not. Unfortunately, we live in a terribly nervewracking century.

However, there are some more realistic and optimistic students of the human race and her problems, who proclaim that there is a sound solution for our life's issues. We read in our days that profound scholars of different countries are of the opinion that we haven't succeeded in enjoying peace and happiness because our civilization is not based on a more spiritual life.

That is what the man of the present day needs — a civilization with more unwordly standards. The contemporary man needs a superior philosophy of life. We need a world in which the people have formed basic spiritual principles regardless of the different methods of putting them into effect, principles which will permit people to live in closer relationship and friendship. Christianity with its ecumenical destiny and its universal appeal, can provide such wonderful principles. Its theory in practice can prove the remedy for humankind.

Now, if there were a closer contact, not necessarily with intermarriage between the different races of people; if the people had the same or closely knit ideas for the basic aspects of life and its problems, then we surely wouldn't have had these two world wars of recent years, nor would we be facing the danger of a new one.

It is said that the fruits of the philosophy of Nietzsche, which we tasted in its application through the Germany of Hitler, were very bitter. The same counts true of those of the philosophy of Marx. Many people still live in permanent terror. Millions of people were killed during the last ten years, and are still being killed. Most people around the world don't have their daily bread. Humankind faces indeed a transitional period.

Well, what might be done to avoid these bad days? How can we help the development of a better world? We know that no one of the philosophical systems was able to change the face of this world. It is proved that there doesn't exist any world-saving political mechanism. Should there be a revealed codix from a supernatural power on which we must rely? Many thoughtful people say so.

We know that all mankind are children of the same Creator. All men were born with almost the same instincts, with more or less alike hereditary predispositions. Every body was born as a spiritual existence and accordingly no one is superior nor a more important person than his fellow people.

That is why better days should dawn for all the people, black and white, red and yellow. The factor that will bring the people into closer relationship is tolerance through education with Institutions which will develop in the educated people common feelings, ideals and pursuits.

Fortunately, many scientists and scholars recognize the handicaps of our civilization, and work for its betterment. Timely enough, there are some Institutions which work to bring the people from different countries closer to understanding and respecting each other.

However, Christianity again is the greatest Institution that can link all human beings into a harmonious and brotherly society. This is realized by many universities and other laboratories of the spirit in this country and abroad. That is why they inaugurate and inspire from time to time Christian, or if you prefer better, religious movements. More than twenty-five of

---

* This article was given as a speech by Mr. D. J. C. in the Union Center of the University of Michigan during a farewell dinner. He was assigned by the assistant director of his school and spoke in behalf of his fellow students. Parts of the original speech, irrelevant to the purpose of this magazine, were deleted and a few more paragraphs were added.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Ὑπὸ ΣΗΦΗ Γ. ΚΟΛΛΙΑ
Ἱεροκήρυκος Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς

Τίποτε δὲν ὕμνησε περισσότερο ἡ πίστις καὶ τίποτε δὲν ἀρνήθηκε περισσότερο ἡ ἀπιστία ἀπ' τὸ κοσμοϊστορικὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Λυτρωτοῦ.

Τίποτε δὲν ἐτραυμάτισε τόσο σκληρὰ τὴν δραστήρια ἀπιστία καὶ τίποτε δὲν τὴν ἀπεγύμνωσε μὲ τόση σκληρότητα ἀπὸ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου. Τίποτε δὲν συνέτριψε τὶς πολύχρωμες ἁλυσίδες τοῦ σκεπτικισμοῦ ἀπὸ τὴν Ἡμέρα τοῦ Θριάμβου καὶ τίποτε δὲν ἐταπείνωσε τὴν φάλαγγα τοῦ ὀρθολογισμοῦ καὶ τῆς ψυχρᾶς λογικῆς ἀπὸ τὸ φῶς ποὺ σκόρπισε ἡ Ἀνάστασις τοῦ Μεγάλου Ἀθώου τοῦ Γολγοθᾶ.

Καὶ αὐτὸ γιατὶ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Θεοῦ τῆς Ἀγάπης δὲν εἶναι ὑπόσχεσις, εἶναι ἡ πραγματοποίησις τῆς θεϊκῆς ὑποσχέσεως.

Δὲν εἶναι ὁ νοσταλγικὸς Λόγος, εἶναι ἡ σωτήρια ἐνσάρκωσις τοῦ Λόγου τῆς Ἀναστάσεως.

Δὲν εἶναι ἡ ἐναγώνια προσδοκία, εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ σωτηρία τῆς ἁμαρτωλῆς ἀνθρωπότητος.

Δὲν εἶναι τὸ τρεμάμενο φῶς τῆς ἀμφιβολίας, εἶναι ὁ φάρος τῆς ἀπολύτου βεβαιότητος ποὺ φωτίζει τὸ δρόμο τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν.

Δὲν εἶναι τὸ δειλὸ ἀντίκρυσμα τῆς ἀρνήσεως ποὺ σκορπίζει ἐρείπια στὸ πέρασμά του, εἶναι ὁ μυσταγωγὸς τῆς Πίστεως ποὺ ὑψώνει τὰ λαμπροστόλιστα παλάτια τῆς δημιουργικῆς Καλωσύνης καὶ τῆς Ἁγιότητος.

Δὲν εἶναι ἡ ὥμορφη ἀλλὰ δειλὴ ἰδέα τῆς Προσδοκίας, εἶναι ὁ γοητευτικὸς θρίαμβος τῆς Δικαιώσεως.

Δὲν εἶναι ὁ Πέτρος τῆς ἀρνήσεως, εἶναι ὁ Ἰωάννης τῆς ἀνθρωπίνης ἀφοσιώσεως. . . .

Δὲν εἶναι ἡ μάχη, ἀλλὰ ἡ Νίκη.

* * *

Ἡ ἔνοπλος κουστωδία ποὺ ἐφύλαττε τὸν Τάφο τοῦ Σωτῆρος μετεβλήθη εἰς ἔνοπλον ἀπόδειξιν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Τὰ προφυλακτικὰ μέτρα ποὺ ἔλαβον μήπως οἱ μαθηταὶ «κλέψουν τὸν πλάνον» ἐκτύπησαν κατάστηθα τὴν κακία, ἀπεγύμνωσαν τὸ μῖσος καὶ ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ Ζωοδότου ἐσκορπίσθη τὸ φῶς τῆς δικῆς μας λυτρώσεως.

Καὶ ἐνῷ προσπαθοῦσαν μὲ κάθε τρόπο νὰ καταστήσουν τὸν ἄνθρωπο δέσμιο τῆς οὐτοπίας, ὁ τάφος τοῦ Ἰησοῦ τὸν ἔκαμε τέκνο τῆς ἀθανασίας.

* * *

Σ' αὐτὲς ἀκριβῶς τὶς ἀντιθέσεις ὑπάρχει τὸ βαθὺ νόημα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Νόημα ποὺ ζωογονεῖ τοὺς μαχητὰς τῆς ζωῆς, ποὺ ξαναζωντανεύει τοὺς ἠθικὰ νεκροὺς καὶ πνευματικὰ ἀκρωτηριασμένους.

Εἶναι οἱ δύο πόλοι, τὰ δύο κέντρα ποὺ περιστρέφεται ἡ ζωή μας.

Ὁ Γολγοθᾶς μὲ τὸν Σταυρὸ καὶ τὸ κτῆμα τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσὴφ μὲ τὸν τάφο τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ Γολγοθᾶς τῆς Ζωῆς εἶναι ἡ διαρκὴς προσπάθεια, ἡ ταπείνωσις, τὰ βόλια τῆς ἐμπαθείας, ὁ κόσμος τῆς μικρότητος καὶ τοῦ μίσους, ἡ ἀχάριστη διάθεση, ἡ ψυχικὴ λειψότητα, ὁ ἠθικὸς μαρασμός. Ἐνῷ ἀγωνίζεται ὁ Θεῖος Διδάσκαλος νὰ δώσῃ στοὺς ἄλλους τὸ νόημα καὶ τὴ σωτηρία τῆς ζωῆς, ἡ κακία ἐπιστρατεύει τὰς δυνάμεις της, ἀνασυγκροτεῖ ἡ ἁμαρτία τὴν κίτρινη φάλαγγά της, τοῦ φορτώνουν ἕνα Σταυρὸ καὶ τὸν στέλνουν μαζὶ μὲ τὸ «δίβουλο» ὄχλο τοῦ Γολγοθᾶ τῆς ἀχαριστίας. Τὸν πτύουν οἱ πολλοὶ γιατὶ δὲν μποροῦν νὰ πλησιάσουν τὴν ψυχική του πληρότητα. Τὸν ραπίζουν γιατὶ δὲν εἶναι ἱκανοὶ ν' ἀντικρύσουν τ' ἀστραπηβόλα μάτια του. Τοῦ βάζουν ἀκάνθινο στεφάνι στὸ θεϊκό του κεφάλι γιατὶ δὲν ἔχουν τὴν δύναμι καὶ τὸ ψυχικὸ θάρρος νὰ τοῦ προσφέρουνε ψυχικὴ ἀφοσίωσι. Τὸν σταύρωσαν καὶ τὸν σταυρώνουμε κάθε μέρα ἐμεῖς, ἐπειδὴ μᾶς λείπει ἡ δύναμι νὰ τοῦ δοθοῦμε ὁλοκληρωτικά. Μὰ Ἐκεῖνος, τέκνο τῆς αἰωνιότητος ἤ, διὰ ν' ἀκριβολογήσω, ἡ αἰωνιότης, μὲ γερμένο τὸ κεφάλι καὶ λογχισμένη τὴν καρδιὰ μὲ τὴν λόγχην τῆς πειὸ τρομερῆς πνευματικῆς συγχύσεως καὶ ἀκατανοησίας, διαλαλεῖ τὴν αἰωνιότητα τῆς εὐεργεσίας του στὸ ἀνθρώπινο γένος, στὴν ἀνθρωπότητα τῆς ἀρνήσεως. Καὶ ὁ ἄλλος πόλος, ὁ τάφος τῆς ἀναστάσεως: ἡ ψυχικὴ ἀνανέωσις, ἡ δικαίωσις τῆς προσδοκίας, ἡ πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ ὁλοκλήρωσι, ὁ Λυτρωμός. Εἶναι ἡ ζωὴ ποὺ δίνει ζωὴ στὴ Ζωή μας. Εἶναι ἡ ἐσώψυχη ἀνάγκη γιὰ δρόμους ἐλεύθερους καὶ ἠθικούς, εἶναι ἡ ψυχικὴ ἀνάστασι καὶ ὁ πνευματικὸς ὑψωμός, εἶναι ὁ ἠθικὸς ἐσωτερικός μας κόσμος σφραγισμένος μὲ τὴν θυσία τοῦ Πλάστου. Εἶναι ἡ Νίκη τοῦ πνεύματος κατὰ τῆς ὕλης. Εἶναι ἡ καθολικὴ ἐπιβολὴ τῆς πνευματικῆς ὡραιότητος στὴν ὑλικὴ ἀποκρουστικὴ προσκαιρότητα.

* * *

Ἀνάστασι ἀπ' τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου. Χαρὰ ἀπὸ τὴν θυσία τοῦ Μεγάλου Πατέρα καὶ Πλάστου, τοῦ Θεοῦ τῆς Καλωσύνης καὶ τῆς Ἀγάπης. Ἀνάστασι... «Δεῦτε λάβετε φῶς...».

---

them began such annual work for the first time in their history. Isn't it a most hopeful sign?

As for the question, that might be raised here, as to what kind of Christianity could do such a great work (that is, the Christianity of the Protestant, that of the Roman Catholic, or the Christianity of the Eastern Orthodox Church) could be said this: There was a time when the pioneers of our present civilization had to go back to consult the ancients and especially the founders of our modern sciences in order to continue their work. Why can't we do the same thing? Why not go back to consult the early Christian fathers, thinkers and the interpreters of Christianity? They might have more to offer us than we have ever considered.

OUR HERITAGE

Religious Observances of the Christian Family

By His Grace ATHENAGORAS KOKKINAKIS
Bishop of Elaia

XI.
THE SIGN OF THE CROSS

The Orthodox Christians often cross themselves, or inscribe the sign of the cross on their body. This devotional and pious act is as ancient as the Church. It may be considered:

1. As a silent declaration.
2. As a prayer.
3. As a confession of faith.

It is a declaration because by inscribing the cross on our body we prove that we are followers of the crucified Christ.

It is a prayer because by inscribing it on our bodies we bring to our mind the fact of the crucifixion of Christ from which springs up the power of salvation.

It is a confession of faith because opening our prayer we cross ourselves and say: "In the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit."

The Orthodox Christians make the sign of the cross upon themselves in the following fashion: The thumb, the fore-finger and the middle-finger are united as symbolic of the oneness of God in the three persons of the Holy Trinity: God the Father, God the Son, God the Holy Spirit. Then the forehead first in touched, then the breast, then the right shoulder and last the left shoulder. Followers of the Roman Church touch first the left shoulder and then the right. We touch first the right as a reminder of the position of glory that our Lord Jesus Christ, the God-man, took at the right hand of God the Father after His ascension.

The Orthodox Christians make the sign of the cross when they start their prayers, when they enter the Church and venerate the Holy Gospel, the Holy Cross and the Icons of the Saints, when the names of the three persons of the Holy Trinity, the names of the Virgin Mary and of the Saints are pronounced in the Service. Also at the prayer before and after meals, and at any occasion as an act of piety.

XII.
RESPECT TO THE CLERGY

The Orthodox Christians respect and love their Clergy. Knowing that the Clergy are servants of God and man, devoting their life for the salvation of their flock, the Orthodox people express their gratitude and respect to them in every occasion.

First, the priest is addressed as "Father" by all, for he is the spiritual father of his flock; he is their teacher, confessor, sanctifier and healer.

Second, when people greet their priest they kiss his hand as an expression of respect, as a recognition of his priesthood, as a veneration to the holiness of his sacred duties.

The fact that the priest handles the Holy of Holies, that is, the Body and Blood of Christ, when he offers the Divine Liturgy, is recognized by the people, at all time throughout the world, as a great and awesome privilege.

The hands that touch and offer the bloodless sacrifice on the Holy Altar; the hands that give to us the Body and Blood of Christ; the hands that baptize and anoint us with the Holy Chrism; the hands that absolve in forgiveness; the hands that bless our wedlock and anoint our bodies with the healing oil of the sacrament of Holy Unction; the hands that sprinkle upon us the holy water of sanctification; the hands that bless us, alive and dead; these hands are instruments of salvation. For this reason Orthodox Christians through the centuries kiss the hand of their priest. We do the same thing today. We kiss the hand of our priest when we greet him either in Church when he distributes, at the end of the Liturgy, the blessed bread (Antidoron), or outside the Church whenever we meet him.

We close these remarks with the words of St. Paul:

> "Remember your leaders, those who spoke to you the word of God; consider the outcome of their life and imitate their faith; Jesus Christ is the same yesterday and today and forever. Do not be led away by diverse and strange teachings. Obey your leaders and submit to them; for they are keeping watch over your souls, as men who will have to give account. Let them do this joyfully, and not sadly, for that would be of no advantage to you." (Hebrews 13:7-9, 13, 17.)

Οὐρανοὶ μὲν ἐπαξίως εὐφραινέσθωσαν, γῆ δὲ ἀγαλλιάσθω, ἑορταζέτω δὲ κόσμος, ὁρατός τε ἅπας καὶ ἀόρατος! Χριστὸς γὰρ ἐγήγερται, εὐφροσύνη αἰώνιος.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ

Ὁ ἰατρὸς κ. Γριβέλης, μελετῶν τὰ καθ' ἡμᾶς, διετύπωσεν εἰς δύο ἄρθρα, δημοσιευθέντα ἤδη εἰς τὸ Περιοδικὸν τοῦτο, ἀπόψεις τινὰς μᾶλλον ἀπαισιοδόξους ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς προσπαθείας διὰ τὴν διατήρησιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἰδίως καὶ δι' αὐτῆς τῶν κυρίων χαρακτηριστικῶν τῆς φυλετικῆς φυσιογνωμίας μας. Ἂν, ὡς ὁ ἴδιος συμπεραίνει, πρόκειται νὰ περισώσωμεν κάτι, τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς θρησκευτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν νέων μέσῳ τῆς Ἀγγλικῆς κυρίως γλώσσης. Ὁ «Παρατηρητὴς» ἐδημοσίευσε τὰ ἄρθρα αὐτὰ παρὰ τὴν προφανῆ ἀντίθεσίν των πρὸς ὅσα βασίμως πιστεύομεν καὶ ὑπηρετῶμεν, διότι δι' αὐτῶν συνοψίζονται σαφῶς ἀπόψεις τὰς ὁποίας συμμερίζονται παράγοντες καθ' ὅλα ἀξιοσέβαστοι, ἀδυνατοῦντες ὅμως νὰ μελετήσουν πολυπλεύρως τὸ μεγάλο θέμα τῆς ἐπιβιώσεως. Πράγματι, παρατηρεῖται τελευταίως μία τάσις ὑπεραπλοποιήσεως τῶν προβλημάτων μας καὶ διακρίνεται ἐλαφρῶς ὑποδηλουμένη ἡ εἰσήγησις «νὰ προσαρμοσθῶμεν» παθητικῶς μᾶλλον εἰς τὴν «πραγματικότητα». Πάντες ὅμως οἱ ὑποστηρίζοντες τοιαύτας ἀπόψεις ἀγνοοῦν τὴν δεδοκιμασμένην ἀλήθειαν, ὅτι ἄτομα καὶ ὁμάδες, αἱ ὁποῖαι εἶναι φορεῖς πολυτίμου κληρονομίας καὶ ἀκαταλύτων ἀξιῶν ζωῆς, ἔχουν τὸ χρέος νὰ ἐλέγχουν τὴν «τροχιὰν» τῶν πραγμάτων καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν νὰ καθορίζουν τὸν ρυθμὸν καὶ τὴν φοράν της. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι τοῦτο, ἡ δημιουργικὴ δηλαδὴ προσαρμογή, εἶναι τι τὸ εὐχερές. Ἡ φυγὴ ὅμως ἀπὸ τὸ χρέος μὲ τὸ ὁποῖον μᾶς ἐπιφορτίζει ἡ Ἑλληνορθόδοξος καταγωγή μας καὶ ἡ ἐκ τῆς καταγωγῆς αὐτῆς πολιτιστική μας ἀποστολὴ ἔναντι τοῦ ἀμέσου μας περιβάλλοντος θὰ ἀπετέλει ἱστορικὸν λάθος θανάσιμον καὶ θὰ παρουσίαζε τὴν ὁμάδα μας ὡς κατωτέραν τῶν παραδόσεών της. Ἡ γλῶσσα μας εἶναι τὸ ὄργανον διὰ τοῦ ὁποίου ἔχουν ἐκφρασθῇ τὰ ὡραιότερα ἑλληνοχριστιανικὰ πνευματικὰ ἐπιτεύγματα. Ἡ Ὀρθοδοξία κατανοεῖται βαθύτερον διὰ τῆς ἑλληνογλωσσίας, ἔστω καὶ περιωρισμένης. Ἡ Ἑλλὰς δεδικαιολογημένως προβάλλει τὸ αἴτημα νὰ διατηρήσῃ εἰς τὴν χώραν αὐτὴν τὰς ἐκ τοῦ σώματός της ἀποσπασθείσας δυνάμεις. Ἡ Ἀμερικὴ τέλος, ἥτις συχνὰ προβάλλεται ὡς ἡ κυρία σκοπιὰ ἐξ ἧς μελετῶνται τὰ καθ' ἡμᾶς, ζητεῖ σήμερον ὅσον ποτὲ εἰς τὸ παρελθὸν νὰ διατηρήσῃ ζωντανὰ τὰ πολιτιστικὰ στοιχεῖα τῶν ἐθνικοθρησκευτικῶν ὁμάδων, αἱ ὁποῖαι ἀπαρτίζουν τὴν κοινωνίαν της, πρωτίστως δὲ τὸν αἰωνόβιον Ἑλληνοχριστιανικὸν Πολιτισμόν. Πάντα ταῦτα δημιουργοῦν σταθερὰς τὰς βάσεις τοῦ ἀγῶνος τῆς ἐπιβιώσεως, ὥστε ἀντίθετοι τυχὸν «θεωρητικαὶ» ἀπόψεις νὰ ἐλέγχωνται ἀμέσως ὡς ἐσφαλμέναι. Πῶς ὅμως εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνταποκριθῶμεν ἐπιτυχῶς εἰς τὰ αἰτήματα αὐτά; Ἰδοὺ τὸ κύριον θέμα μας. Κατὰ τὴν γνώμην μας, ἀντὶ τῆς φυγῆς καὶ τῶν ὑπεραπλοποιήσεων, θὰ χρειασθῇ: Νὰ ὀργανώσωμεν καλύτερον τὰς προσπαθείας μας· νὰ ἐντείνωμεν τὰς δυνάμεις μας· νὰ ὑποβληθῶμεν εἰς θυσίας· νὰ προλάβωμεν σφάλματα ἐν τῇ ὀργανώσει καὶ διαπαιδαγωγήσει τῶν νέων μας· νὰ πλάσωμεν ἐκ τῶν πραγμάτων τὰ νέα πολιτιστικὰ καὶ μορφωτικὰ ἰδανικά μας· νὰ στηρίξωμεν τὴν ὅλην παιδευτικὴν δρᾶσιν ἐπὶ μεθόδων συγχρονισμένων· νὰ ἑρμηνεύσωμεν τέλος ὀρθῶς τὸν Ἑλληνορθόδοξον χαρακτῆρα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ νὰ κινούμεθα δημιουργικῶς καὶ μὲ ἔκδηλον συνέπειαν ἐντὸς τῶν πλαισίων της. Ἂν πάντα ταῦτα, τὰ ὁποῖα καὶ δίδονται ὡς σύντομος ἔστω ἀπάντησις εἰς τοὺς εἰσηγητὰς τῆς παθητικῆς προσαρμογῆς, τύχουν προσοχῆς καὶ ἐγκαίρου καὶ ἐγκύρου συγχρόνως ἐφαρμογῆς, δικαιούμεθα νὰ αἰσιοδοξῶμεν βασίμως διὰ τὸ μέλλον μας καὶ διὰ τὴν ἠθικοθρησκευτικὴν καὶ πολιτιστικήν μας θέσιν ἐν τῇ ὅλῃ ζωῇ τῆς Χώρας εἰς ἣν ὀργανικῶς ἀνήκομεν. Ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπή μας ἐπὶ τῆς γραμμῆς αὐτῆς δραστηρίως ἕως σήμερον ἐκινήθη καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ κινῆται, γραμμῆς ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβεβλημένης.

Η ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΣΙΚΑΓΟΥ

Τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ θανάτου του ἄφησεν ὁ ἀείμνηστος Ἐπίσκοπος Γεράσιμος, ἐκλήθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς νὰ πληρώσῃ ὁ Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Ἰεζεκιήλ, μετατεθεὶς ἐκ Βοστώνης εἰς Σικάγον. Ὁ νέος Ἐπίσκοπος ἀνέλαβεν ἤδη τὰ καθήκοντά του μετὰ ζήλου πολλοῦ, ὥστε ἀπολύτως δεδικαιολογημένη εἶναι ἡ ἐλπὶς καὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ὁμογενείας, ὅτι τὰ πολλαπλᾶ προβλήματα τῆς νέας του περιφερείας, εἰς τὴν ὁποίαν ζῶσι δημιουργικῶς συμπαγεῖς ὁμάδες Ἑλληνορθοδόξων, θὰ εὕρουν καὶ θὰ εὑρίσκουν πάντοτε τὴν ἔγκαιρον καὶ τὴν θετικὴν λύσιν. Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ, κληρικὸς ἤθους, νέος, ἐνθουσιώδης, πεπειραμένος ἤδη λόγῳ τῆς ἐπιτυχοῦς διαχειρίσεως τοῦ πλήθους τῶν προβλημάτων ἐν τῇ τέως περιφερείᾳ του, θὰ μελετήσῃ ἀσφαλῶς καὶ ἐπιτυχῶς τὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ τὰ τῆς παιδείας, καὶ θὰ προωθήσῃ καὶ θὰ ἐνισχύσῃ μεγάλως τὸν ἀγῶνα τῆς ἐπιβιώσεως, τοῦ ὁποίου ἡ Προϊσταμένη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τόσον ἐπιτυχῶς ἡγεῖται. Ὁ «Παρατηρητὴς» θὰ παρακολουθῇ τὸ ἔργον τοῦ Θεοφιλεστάτου μετ' ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος, θέλει δὲ νὰ ἐλπίζῃ ὅτι συντόμως αἱ στῆλαι του θὰ καταστοῦν ὁ καθρέπτης ἀναδημιουργικοῦ ἔργου εἰς μίαν περιφέρειαν, ὡς τὸ Σικάγον, τῆς ὁποίας αἱ ἐκδηλώσεις βαρύνουν σοβαρῶς ἐπὶ τῆς ὅλης ζωῆς τῆς ὁμογενείας καὶ τῆς τελικῆς ἐκβάσεως τοῦ ἀγῶνος της.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ

H. V. MORTON

ΜΑΡΘΑ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑ

('Απ' τὸ περίφημο βιβλίο: In the Steps of the Master)

Διασκευὴ τῆς κ. ΑΘΗΝΑΣ ΧΑΤΖΗΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ἡ μελέτη τῶν χαρακτήρων τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας ἀποτελεῖ, νομίζω, ἕνα ἀπὸ τὰ θαυμασιώτερα κομμάτια τῆς φιλολογίας. Χωρὶς οὔτε μιὰ λέξη περιττὴ ἡ εἰκόνα εἶναι πλήρης κι' ὄμορφα κορνιζαρισμένη. Μὲ ἐνενῆτα ὀκτὼ μόνο λέξεις τὴν ἀναπτύσσει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς:

«... Κάποια γυναῖκα ποὺ λεγότανε Μάρθα Τὸν ὑποδέχτηκε στὸ σπίτι της. Κι' εἶχε μιὰ ἀδελφὴ Μαρία, ποὺ κάθησε κι' αὐτὴ στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ, τὰ λόγια Του ν' ἀκούσῃ. 'Αλλὰ ἡ Μάρθα ποὺ πολὺ κοπίαζε νὰ Τὸν σερβίρῃ, Τὸν πλησίασε καὶ εἶπε: Κύριε, δὲν Σὲ νοιάζει ποὺ ἡ ἀδελφή μου μ' ἄφησε μόνη νὰ δουλεύω; Συμβούλεψέ την λοιπὸν νὰ μὲ βοηθήσῃ. Καὶ ὁ Χριστὸς ἀπάντησε καὶ τῆς εἶπε: Μάρθα, Μάρθα, γιὰ πολλὰ πράγματα ἐνοχλεῖσαι καὶ σκοτίζεσαι. 'Αλλὰ ἕνα μόνο πρᾶγμα εἶναι ἀναγκαῖο: καὶ ἡ Μαρία ἔχει διαλέξει τὴν ἀγαθὴ μερίδα ποὺ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀφαιρέσῃ ἀπ' αὐτή».

Καθισμένος ἔτσι πάνω στὸν μικρὸ λόφο τῆς Βηθανίας ὁραματιζόμουνα τὴ σκηνοθεσία: τὸ σπίτι κυκλωμένο ἀπὸ τὴ μυρουδιὰ τῆς κουζίνας — ὅταν ἔλαβε χώρα τὸ περιστατικὸ αὐτὸ ἦταν ἡ γιορτὴ τῆς σκηνοπηγίας ποὺ ἔδινε πάντα δουλειὰ πολλὴ στὶς γυναῖκες — ἡ καταπράσινη ἀναδενδράδα, ποὺ κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο της θὰ κάθονταν ὁ 'Ιησοῦς καὶ μπρὸς στὰ πόδια Του ἡ Μαρία.

Θἄβλεπαν καὶ οἱ δυὸ καὶ θἄκουγαν τὴ Μάρθα ν' ἀνακατεύῃ τὶς κατσαρόλες καὶ τὰ τηγάνια της. Θἄβλεπε κι' αὐτὴ τὸν 'Ιησοῦ καὶ τὴν Μαρία ἥρεμους κι' ἀπαθεῖς τὴν ὥρα ποὺ αὐτὴ τόσο ἀγωνιζόνταν νὰ τὰ ἑτοιμάσῃ. Ὁ ἐρεθισμός της φανερώνεται μέσα στὸ ξέσπασμα τῆς ἐπίπληξης, ποὺ περιλαμβάνει καὶ τὸν ἴδιο τὸ Χριστό: «Κύριε, δὲν σὲ νοιάζει ποὺ μὲ ἄφησε ἔτσι μόνη ἡ ἀδελφή μου νὰ κάνω ὅλες τὶς δουλειές». Θὰ μποροῦσε ὅμως νἄλεγε: «Κύριε, κοίταξε πῶς μ' ἄφησε ἡ ἀδελφή μου νὰ κάνω μόνη ὅλες τὶς δουλειές!» 'Αλλὰ ἦταν πολὺ φουρκισμένη.

Ἂν δὲν τοὺς ἔβλεπε ἀπ' τὴν κουζίνα ἡ Μάρθα ἴσως νὰ μὴν εἶχε τόσο θυμώσει. Δὲν θἄχε δεῖ τὴν ἀδελφή της ἔτσι ψύχραιμη καὶ συγυρισμένη, τόσο γαληνεμένη κι' ἔξυπνη. 'Αλλ' ὁ 'Ιησοῦς κι' ἡ Μαρία καθότανε στὴν αὐλή, κάτω ἀπὸ τὰ λυγερὰ φυλλώματα τῆς κληματαριᾶς, κι' ἡ εἰρήνη ποὺ τοὺς ἀγκάλιαζε κι' ἡ δροσερὴ σκιὰ ποὺ ἔδιωχνε μακρυά τους κάθε κούραση, πλήθαιναν τὰ συναισθήματα τοῦ οἴκτου γιὰ τὸν ἑαυτό της καὶ τῆς ἀδικίας ποὺ τῆς γινότανε.

Τὴν ξέρουμε τόσο καλὰ τὴ Μάρθα, ἔτσι ὅπως στέκεται ἐπέναντι στὸν 'Ιησοῦ. Μένει ἀθάνατη καὶ διεθνής. Σὲ κάθε γλῶσσα ποὺ ἀνθεῖ κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ σὲ κάθε περίοδο, ἔχει διακόψει ἡ Μάρθα τὴ συζήτηση μὲ τὴν ἀγαναχτισμένη της παρατήρηση: «Κάθεσαι κεῖ δίχως νὰ κάνῃς τίποτα, ἐνῶ ἐγὼ τσακίζομαι στὶ δουλειά».

Καὶ ἡ ἀπάντηση ποὺ παίρνει ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν κληματαριὰ εἶναι τέτοια ποὺ φέρνει δάκρυα στὰ μάτια της.

«Μάρθα, Μάρθα», λέγει ὁ 'Ιησοῦς, ἐπαναλαμβάνοντας δυὸ φορὲς τὸ ὄνομά της γιὰ νὰ γεμίσῃ στοργὴ τὰ λόγια ποὺ ἀκολουθοῦνε: «Μεριμνᾶς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά, ἑνὸς δὲ ἐστὶν χρεία. Μαρία γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται αὐτῆς».

Μὲ τέχνη θαυμαστὴ παίρνει στὰ χέρια του ὁ Εὐαγγελιστὴς 'Ιωάννης τὸ πινέλο νὰ χαράξῃ τὶς μικρὲς λεπτομέρειες τῶν πορτραίτων. Ὅταν ὁ 'Ιησοῦς ἀνέβηκε ἀπὸ τὴν 'Ιεριχὼ γιὰ ν' ἀναστήσῃ τὸν Λάζαρο ἦταν ἡ ἐνεργητικὴ καὶ πρακτικὴ Μάρθα ποὺ «ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ 'Ιησοῦς ἔρχεται ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο». Τί ὑπέροχη καὶ ζωντανὴ πινελιά! Ἡ Μαρία μὲ τὴν μυστικιστικὴ ψυχὴ θρηνεῖ ἀκόμα τὸν ἀδελφό της, ἀλλὰ ἡ Μάρθα μὲ τὸν πρακτικὸ χαρακτῆρα στεγνώνει τὰ δάκρυα.

«Κύριε», ἄρχισε μὲ τὸν ἀπότομο τρόπο της ἡ Μάρθα, «ἂν ἤσουνα 'Εσὺ ἐδῶ, δὲ θὰ πέθαινε ὁ ἀδελφός μου». Ὕστερα ἀποκαλύπτοντας τὸ πραγματικὸ βάθος τῆς ψυχῆς της λέγει: «'Αλλὰ ξέρω, ὅτι καὶ τώρα ἀκόμα, ὅ,τι ζητήσῃς ἀπὸ τὸ Θεὸ θὰ Σοῦ τὸ δώσῃ 'Εκεῖνος». Κι' ἦταν σ' αὐτὴ τὴ βαθειὰ καὶ ριζωμένη πίστη ποὺ ἀπάντησε ὁ Χριστὸς τὰ λόγια ἐκεῖνα, ποὺ ἔφεραν πάντα παρηγοριὰ κι' ἐλπίδα στὸν ἄνθρωπο, ὅσες φορὲς στάθηκε μπρὸς σ' ἀνοιγμένο τάφο: «'Εγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται».

Κι' ἀκόμα μιὰ ἀναλαμπὴ στὴν ἀπεικόνιση. Ὁ Χριστὸς ζητᾶ τὴν Μαρία. Σπεύδει «λάθρα» ἡ Μάρθα στὴν ἀδερφή της καὶ τῆς ἀναγγέλλει: «Ὁ Κύριος ἦρθε καὶ σὲ ζητεῖ».

Ὄχι μὲ στεγνὰ μάτια, ὅπως ἡ Μάρθα, ἀλλὰ κλαίγοντας τρέχει ἡ Μαρία καὶ μὲ λύπη κατάβαθη πέφτει στὰ πόδια τοῦ Δασκάλου.

Οἱ ἀντίθετες ἰδιοσυγκρασίες τῶν γυναικῶν αὐτῶν ἔχουν ζωγραφιστῆ μὲ τόση ἐπιδεξιότητα ποὺ σίγουρα κι' ὁ πιὸ ἀναίσθητος κριτικὸς ἀναγνωρίζει τὸν ρεαλισμὸ τῆς εἰκονογραφίας των.

'Αλλὰ καὶ ἡ ἴδια ἡ συμπεριφορὰ

τοῦ Ἰησοῦ, ποὺ ἐνῶ γνωρίζει ὅτι οἱ δυὸ ἰδιοσυγκρασίες ἀπέχουν τόσο, ὅσο ὁ ἕνας πόλος ἀπὸ τὸν ἄλλο, ἀγαπᾶ καὶ καταλαβαίνει τὸ ἴδιο καὶ τὶς δυό, ἐπιβεβαιώνει πόσο ἀνθρώπινοι καὶ ἀληθινοὶ εἶναι οἱ χαρακτῆρες των.

Ἡ τελευταία σκηνὴ ποὺ βλέπουμε τὶς γυναῖκες τῆς Βηθανίας νὰ παίζουν τὸ μέρος τους ξετυλίγεται ἀκριβῶς πρὶν τὴ Σταύρωση.

Τὴ φορὰ αὐτὴ εἶναι ἡ εὐαισθησία τῆς Μαρίας ποὺ βλέπει αὐτὸ ποὺ οὔτε οἱ ἴδιοι οἱ μαθηταί Του δὲν βλέπουν κι' ἀκόμα μιὰ φορὰ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης πιάνει τὸ πινέλο του. Εἶναι τόσο ζωντανὴ ἡ περιγραφή του, ποὺ ἀρχίζει νὰ δυσπιστῇ κανεὶς στὶς παρατηρήσεις καὶ τοὺς ἰσχυρισμοὺς μερικῶν σχολιαστῶν ὅτι ὁ ἴδιος δὲν ἦταν παρὼν στὴ σκηνὴ αὐτή.

«Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει . . . ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμασε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ Μύρου».

Πόσο ζωντανὰ ἐπαναλαμβάνονται πάλι οἱ χαρακτῆρες τῶν γυναικῶν αὐτῶν. Ἡ Μάρθα ἀπασχολημένη μὲ τὴν φροντίδα τῶν φαγητῶν, ἡ Μαρία ἀδιάφορη γιὰ τὰ ὑλικὰ πράγματα, ἀνυπόμονη μόνο νὰ προσκυνήσῃ τὰ πνευματικά.

Καὶ πόσο καθαρὰ βλέπουμε τὸ κακὸ καὶ σκληρὸ πρόσωπο τοῦ Ἰούδα: «Διατὶ τοῦτο τὸ μῦρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς;» ἐρωτᾶ.

Ὁ Δρ. Edersheim ὑπολογίζει ὅτι μία ρωμαϊκὴ λίτρα νάρδου ἀπὸ τὸ εἶδος ποὺ μεταχειρίστηκε ἡ Μαρία θὰ στοίχιζε ἐννέα σημερινὲς λίρες. Πειράχτηκε ἡ πλεονεξία τοῦ Ἰούδα· διαμαρτυρήθηκε. «Οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελλεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν».

Ὁ Χριστὸς τότε, συμπληρώνοντας τὴν τέλεια ἱστορία τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας, πρόφερε πάνω ἀπὸ τὸ λατρευτό της κεφάλι, τὴν ὀνομαστὴ αὐτὴ φράση στὴ φιλολογία:

«Ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τηρήσῃ αὐτό».

ASPILE, AMOLYNTE...

Below is an English translation of the beautiful prayer to the Most Holy Mother which was written by Paul, a monk of the monastery of "Evergetithos." This prayer is well known by its opening words "Aspile, Amolynte" and it is heard at the close of the "Apothipnon" and at the end of the "Acathistus Hymnos" every Friday evening for the first five weeks of Easter Lent.

O Lady, Bride of God, spotless, undefiled, incorruptible, most chaste and pure Virgin, who by the wondrous conceiving hast united God, the Word, to man, and joined the fallen nature of our race to heavenly things; the only hope of the hopeless, and the succour of those who fight; the ready help of those who flee, and the refuge of all Christians; spurn not me an accursed sinner, though I have rendered myself altogether useless by my shameful thoughts, words, and deeds, and through indolence have become a slave to the pleasures of life: but as the Mother of the merciful God, mercifully have compassion upon me a sinner and a prodigal, and receive my prayer, though it be offered unto thee by unhallowed lips; and using thy boldness as a mother, entreat thy Son and our Lord and Master that He may extend to me His goodness and mercy, so as to overlook my numberless transgressions, and turn me to repentance, and show me forth as a zealous doer of His commandments. And be thou ever near me for that thou art merciful, compassionate, and gentle; in this present life an ardent help and protection, defending me from the assaults of adversaries and leading me to salvation; and in the hour of my passing hence care for my miserable soul and drive far from it the dark visions of evil spirits; and in the awful Day of Judgment, deliver me from eternal punishment, and present me as an inheritor of the ineffable glory of thy Son and our God. May this be my lot, O Lady, all-holy Mother of God, through thy mediation and help, by the grace and mercy of thine only-begotten Son, our Lord and God and Saviour Jesus Christ; to Whom belong all glory, honour, and worship, with His eternal Father, and His all-holy, righteous, and life-giving Spirit, now and for ever, and from all Ages to all Ages. Amen.

A beautiful and touching prayer to the Son of God is read immediately foloowing the prayer to the Virgin Mary.

And grant us, O Master, when we depart for sleep, rest for body and soul; and protect us from the murky sleep of sin and from all dark pleasures of the night. Calm the impulses of passion, and quench the fiery darts of evil, which are treacherously cast against us; check the turbulence of our flesh and lull all our earthy and mundane thoughts. And grant to us, O God, a watchful mind, a prudent reason, a vigilant heart, and sleep tranquil and free from all evil imaginings. And raise us up at the hour of prayer strengthened in Thy commandments and holding the remembrance of Thy judgments unshaken within us. Grant unto us Thy glorification through the night, that we may praise and bless and glorify Thine all-honoured and sublime Name, of the Father and of the Son and of the Holy Ghost, now, and for ever, and from all Ages to all Ages. Amen.

After the reading of the above two prayers, the first and the second readers alternately read these three short prayers to the Holy Mother and the Son.

Most glorious, ever-virgin, blessed Mother of God, present our prayer to thy Son and our God, and plead with Him that through thee He may save our souls.

My hope is the Father, my refuge is the Son, my protection is the Holy Ghost, O Holy Trinity, glory to Thee.

In thee, O Mother of God, all my hope I set; guard me under thy protection.

ΜΑΞΙΜΟΥ ΜΑΡΓΟΥΝΙΟΥ

ΩΣΑΝΝΑ!...

Ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς, Χριστιανοί, θέλει εἶσται ἐκεῖνος, ὅπου νὰ μὴ θελήσει νὰ ἀποδεχθεῖ μετὰ χαρᾶς τοῦτον τὸν Βασιλέα, τὸν πραΰν, τὸν ἥμερο, τὸν ταπεινό; «Ἰδοὺ ὁ Βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πραΰς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνου . . .» Ὦ! τί ἡμερώτατος Βασιλεύς! Δὲν καθέζεται τοῦτος ἀπάνω εἰς χρυσὸ ἁμάξι. Δὲν εἶναι ἀπάνω τινὸς βαρβάρου, ὑπερηφάνου, φιλοπολέμου, ὅπου νὰ ἀγαπᾶ τὴν αἱμοτοχυσία, ὅπου νὰ χρεμετίζει διὰ τὴν ἀγριότητά του. Δὲν ἔχει ἔμπροσθεν σάλπιγγας καὶ τύμπανα, ὅπου νὰ παρακινοῦσιν εἰς πόλεμο. Δὲν ἔχει ἐξωπίσω του ἄρχοντας μεγιστάνους· δὲν φορεῖ οὔτε σπιρούνια οὔτε σπαθί. Ἀμὴ εἶναι ἀνυπόδετος. Κάθεται ταπεινά. Ἔχει δώδεκα ψαράδες εἰς τὴ συντροφιά του. Τοῦτοι εἶναι τὰ τρόπαια. Τοῦτοι εἶναι ἡ δόξα καὶ ὁ στολισμὸς τοῦ Βασιλέως μας. «Ἰδού, ἰδού, ὁ Βασιλεύς σου, ἔρχεταί σοι . . .»

Ἐλᾶτε, ἐλᾶτε ὅλοι οἱ Χριστιανοί, ἂς συναπαντήσομε τοῦτον τὸν Βασιλέα τῶν βασιλέων. Δὲν θέλει χαράτζι χρυσαφίου οὐδὲ ἀργυρίου. Δὲν θέλει παρὰ κλάδους δένδρων καρποφόρων, φύλλα, ἄνθη, ἐλαῖες, βάγια. Ἂς τοῦ φέρομε τὴν ἐλαία τῆς εἰρήνης, τὸ βάγιο τῆς νίκης τῶν παθῶν, τοὺς κλάδους τῆς ἐλπίδος, τὰ ἄνθη τοῦ καλοῦ παραδείγματος τῆς ζωῆς μας, τὰ φύλλα τῶν ψυχοφελῶν μας λόγων. Ἂς εἰρηνεύσομε μὲ τὸν Θεό, Χριστιανοί, μὲ τὸν πλησίον μας. Ἂς νικήσομε τὰ πάθη μας, τοὺς ἑαυτούς μας. Ἂς μετανοήσομε ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα μὲ τὰ περασμένα μας ἁμαρτήματα, καὶ καιρὸς εἶναι, μάλιστα καὶ πάρωρα!

Ἀμή, ἡ θεϊκὴ χάρις δὲν θέλει εἶσται ἀργὴ ποτέ, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἀναπνέομε τὴν ἐσχάτη ἀναπνοή. Μὴν ἀπελπισθοῦμε, ἁμαρτωλοί, μὴν πέσομε ποτὲ εἰς ἀπόγνωση. Ἂν ἐπέσαμε εἰς τὴν ἄβυσσο τῶν παθῶν, μιὰ σταλαγματιὰ τοῦ πελάγους ἐκείνου τοῦ ἀνεξαντλήτου τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ ἀρκεῖ νὰ μᾶς ξεπλύνει ἀπ' ὅλες μας τὲς ἀκαθαρσίες, ἀπὸ ὅλους μας τοὺς μολυσμούς, . . . μόνο ἂς μετανοήσομε ὡς πρέπει, ἂς πληρώσομε τὸ χρέος τῆς ἁμαρτίας καὶ τὴν ὁδηγία καὶ τοὺς κανόνας τῶν πνευματικῶν μας πατέρων. Μὴ στραφῶμεν πάλι εἰς τὸ ἴδιον ξηρατό. Ἂς περιπατήσομε εἰς τὴν στράτα τοῦ Χριστοῦ.

Τοῦτα εἶναι, Χριστιανοί, τὰ δῶρα ὅπου μᾶς ζητᾶ τὴν σήμερον τοῦτος ὁ μεγαλοδωρότατός μας Βασιλεὺς ἂν θέλομε νὰ γενοῦμε συμμερῖται τῆς Βασιλείας του. Ὁ διάβολος θέλει τὴν ψυχή μας· ὁ κόσμος θέλει τὸ πρᾶγμα μας, ἡ σάρκα θέλει τὴ ζωή μας· ὁ Χριστὸς θέλει τὸ ἐδικό μας νὰ εἶναι ἐδικό μας, θέλει νὰ μᾶς δώσει ὅλο τὸ ἐδικό του. Δὲν θέλει παρὰ τοῦτα τὰ σημάδια τῆς ἀγάπης.

Τί ἀχάριστοι θέλομεν εἶσται. Πόσον ὀλίγο προβληματικοὶ καὶ ἀγαπητικοὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἂν δὲν διώξομε τούτους τοὺς τρεῖς τυράννους καὶ νὰ διαλέξομε τοῦτον τὸν εἰρηνικὸ Βασιλέα, τοῦτον τὸν Σωτῆρα τῶν ψυχῶν μας, τοῦτοι τὸν Λυτρωτή μας. Ὡσαννά! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος! Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις!...

(1587)

MAN: God's Masterpiece

By Rev. ANTHONY CONIARIS
Minneapolis, Minnesota

Man is God's masterpiece. The Psalmist declares: "What is man that thou art mindful of him, and the son of man that thou dost care for him? Yet thou hast made him little less than God, and dost crown him with glory and honor. Thou hast given him dominion over the works of thy hands; thou hast put all things under his feet . . ." (Psalm 8:4-6).

Despite the unique excellence of man, God would be a master of cruelty if man's existence were limited to this present life. Unless there is life beyond the grave, man is not God's masterpiece. Unless there is life beyond the grave, God has failed in His masterpiece. Unless there is life beyond the grave, man is the most miserable of all God's creatures.

One life is not enough for God's masterpiece. "If in this life only we have hope," says St. Paul, "we are of all men most to be pitied." (1 Cor. 15:19).

One life is not enough for that young man who, with every promise of being a great chemist, was killed on the battlefield.

One life is not enough for those young men and women who were born blind or crippled and had to remain so all their lives.

One life is not enough for that young man in the mental hospital, or that young girl at the sani-

torium, or that elderly woman sitting in a wheel chair — an invalid for thirty years.

One life is not enough for us today faced as we are with a third world war and the destruction of civilization by H-bombs.

No! One life is not enough. It can't be enough. This present life does not make sense if there is not another life. Surely God did not create His masterpiece for suffering and pain.

The Resurrected Christ comes this Easter to tell us that we are not prisoners caged up in this world. There is another life; the soldier's life is not snuffed out on the battlefield. Suffering may be momentary, but goodness is eternal. "Weeping may endure for a night, but joy cometh in the morning." That is the glorious message of Easter. Life does make sense. Man is God's masterpiece. God is not cruel. He is our Father. He cares. He is love.

That is the message of Easter: "Because I live, ye shall live also." (John 14:19).

—For if the blood of bulls and of goats, and the ashes of a heifer sprinkling the unclean, sanctifieth to the purifying of the flesh;

—How much more shall the blood of Christ, who through the eternal Spirit offered himself without spot to God, purge your conscience from dead works to serve the living God?

—And for this cause he is the mediator of the new testament, that by means of death, for the redemption of the transgressions that were under the first testament, they which are called might receive the promise of eternal inheritance.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΣΚΟΥΦΟΥ

ΤΟ ΘΕΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Λάμψε μὲ διπλαῖς ἀκτίναις, ὦ Ἥλιε, καὶ ἐσύ, Οὐρανέ, ἀπὸ τὴν ἄμετρόν σου χαρὰν μὲ πλέα εὔμορφην στολὴν τοῦ φωτὸς στόλισε τὸ γαληνόμορφον πρόσωπον. Ἀναστήθη ἀπὸ τὸν θάνατον εἰς γλυκεῖαν ζωὴν ὁ Χριστός, ἀλλάχθη ὁ τάφος εἰς θάλαμον, καὶ οἱ πληγαῖς δὲν στάζουν πλέα αἷμα, ἀμὴ δόξαν.

* * *

Στραφῆτε, ὦ Χριστιανοί, νὰ ἰδῆτε τὸν Δεσπότην Χριστόν, ὁποὺ νικῶντας τὴν δύναμιν ὅλην τοῦ θανάτου, ἀναστήθη τροπαιοφόρος. Καὶ ἂν ἐπικράνθητε εἰς τὸ πάθος, χαρῆτε τώρα εἰς τὸν θρίαμβον. Ἰδέτε, ὄχι πλέα ἀκάνθαις, ἀμὴ ἀστέρες τοῦ στεφανώνουν τὴν κορυφήν. Δὲν τρέχει πλέα αἷμα, ἀμὴ δόξα ἀπὸ ταῖς πληγαῖς. Δὲν φαίνεται ὡς τὸ πρότερον γυμνὸς εἰς ἕνα ξύλον, ἀμὴ στολισμένος μὲ τὰ κάλλη τοῦ Οὐρανοῦ ἀκτινοβόλος ἀστράπτει. Τὰ αὐτιά, ὁποὺ ἤκουσαν ταῖς βλασφημίαις τῶν Ἰουδαίων τώρα εὐφραίνονται μὲ τὰ τρισάγια τῶν Ἀγγέλων. Ἡ γλῶσσα ὁποὺ ἔσταζε χολήν, τώρα στάζει ἀμβροσίαν καὶ νέκταρ, καὶ ὅπου σκληρὰ καρφιὰ ἐκαταξέσχιζαν τὴν Θεϊκὴν Σάρκα, ἐκεῖ ἀνθοῦσι πορφυροστόλιστα ρόδα. Ὦ! πόσαις καὶ πόσαις χάριταις τοῦ πετοῦσι τριγύρω εἰς τὸ πρόσωπον. Ὦ! πόσοι καὶ πόσοι γαλαξίαις τοῦ λευκαίνουσι τὸ εὔμορφον μέτωπον. Ὦ! πόσα . . . ἀμὴ ἀφῆτε με νὰ βλέπω θέαμα τόσης εὐμορφίας. Καὶ ἐπειδὴ καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἐξηγήσει ἡ γλῶσσα, ἂς τὸ χαροῦσι κἂν τῆς διανοίας τὰ ὄμματα.

Καὶ τί τοῦτο, ὁποὺ ὀφθαλμοφανῶς βλέπω, νικητὰ τοῦ Ἅδου Χριστέ; Λοιπὸν ἀναστήθης ἀπὸ τὸν θάνατον εἰς τὴν ζωήν, ἀπὸ τὰ σκότη τοῦ τάφου εἰς τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου, καὶ φυλάττεις εἰς τὰς χεῖρας, εἰς τὴν πλευρὰν καὶ εἰς τοὺς πόδας τὰ σύμβολα τῆς φθορᾶς, ταῖς πληγαῖς; Ἂν εἶσαι ἡ Βίβλος τῆς ζωῆς, διατὶ νὰ φαίνωνται εἰς τὸ ἔνδοξον καὶ ἄφθαρτόν σου Κορμὶ οἱ χαρακτῆρες τοῦ θανάτου; Ἂν εἶσαι ἡ πηγὴ τῆς ἀθανασίας, καὶ τῆς δόξης ὁ οὐράνιος Βασιλεύς, διατὶ νὰ δείχνεις τὰ ἄσχημα ταῦτα στίγματα τῆς δουλείας; Ποῖος ἐδῶ εἰς τὴν γῆν εἶναι ἡ χαρὰ τῶν ἀνθρώπων; Ποῖος ἐπάνω εἰς τὸν Οὐρανὸν εἶναι ἡ τρυφὴ καὶ ἀγαλλίασις τῶν Ἀγγέλων; Διατὶ λοιπὸν εἰς τὴν Θεανδρικήν σου Σάρκα φέρνεις τόσον βαθειὰ τυπωμένα τὰ μνημόσυνα τῆς θλίψεως, καὶ τῶν φρικτῶν σου παθῶν; Ἀμὴ τί λέγει ἡ γλῶσσα; τί γράφει ὁ κάλαμος; Σφαίνουσι καὶ τὰ δύο. Τούταις δὲν εἶναι πληγαῖς, ἀμὴ πηγαῖς, ἀπὸ ταῖς ὁποίαις τρέχει μία ἀθάνατος δόξα. Εἶναι ἀμάραντα ρόδα, ὁποὺ τοῦ πλέκουσιν ἕνα ἄφθαρτον στέφανον. Εἶναι φωτοπάροχα ἄστρα, ὁποὺ τὸν στολίζουσιν ὡς ἔμψυχον Οὐρανόν. Εἶναι στόματα τῆς καρδίας, ὁποὺ κηρύττουσιν εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὴν ἔνθερμόν του ἀγάπην. Εἶναι ἔμψυχα κειμήλια τῶν οὐρανίων χαρίτων. Ἔνδοξα στίγματα τῆς Θεανδρικῆς του ἀνδρείας. Παμφαεῖς ἀκτῖνες τοῦ νοητοῦ Ἡλίου, ἀσφαλῆ καταφύγια τῶν ἀνθρώπων, καὶ θύραις πάντα ἀνεωγμέναις τοῦ μυστικοῦ Παραδείσου.

ΕΤΟΣ Κ΄ Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ ΑΡΙΘ. 409

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

—Διὰ τὴν πνευματικὴν προπαρασκευὴν τῶν πιστῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς συνεστήθη εἰς τοὺς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅπως κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τελοῦν ἐπακριβῶς: «(α) Τοὺς Ὄρθρους τῶν καθημερινῶν καὶ δὴ τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας τῶν ἀποδείπνων, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ εὐσεβεῖς Χριστιανοὶ τοσοῦτον θέλγονται ἀκούοντες τὸν θαυμάσιον ὕμνον «Κύριε τῶν δυνάμεων μεθ' ὑμῶν γενοῦ». (β) Τὴν Θείαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων Δώρων κατὰ πᾶσαν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόδειξιν τοῦ Τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Θὰ ἔπρεπεν ἐγκαίρως πάντοτε νὰ πληροφοροῦνται οἱ εὐσεβεῖς Χριστιανοὶ περὶ τῆς τελέσεως τῆς Θείας Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων Δώρων, διότι αἰσθάνονται κατὰ κανόνα τὴν μεγαλειτέραν εὐχαρίστησιν παριστάμενοι εἰς τὴν κατανυκτικὴν καὶ ὑποβλητικὴν ταύτην Λειτουργίαν καὶ μάλιστα ἐφ' ὅσον ὁ Ἱερατικὸς Προϊστάμενος θὰ φροντίσῃ νὰ εἴπῃ ἐγκαίρως τινὰ ἀφορῶντα τὴν ἐν λόγῳ Λειτουργίαν. (γ) Τὴν Ἱερὰν Ἀκολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου κατὰ πᾶσαν Παρασκευήν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἠδύνατο ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος νὰ προβάλληται ὑπὸ τοῦ κηρύττοντος ὡς πρότυπον μιμήσεως ἐσωτερικῆς ζωῆς. Ἐκτὸς τούτου, ἀντικείμενον τοῦ Κηρύγματος κατὰ τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας τῶν Χαιρετισμῶν θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ Μυστήριον τῆς Μετανοίας καὶ τῆς Ἐξομολογήσεως ὡς καὶ τὸ τῆς Θείας Κοινωνίας». Ὡσαύτως συνεστήθη εἰς τοὺς ἱερεῖς, ὅπως καταβάλλουν πᾶσαν προσπάθειαν ἵνα συμπήξουν εἰς τὰς ὑπ' αὐτοὺς Κοινότητας «κύκλους μελέτης τῶν Ἁγίων Γραφῶν», διότι, ὡς τονίζεται εἰς τὴν σχετικὴν ἐγκύκλιον, ἐκ τῆς μελέτης τῶν Ἁγίων Γραφῶν ἐξαρτᾶται «ἡ ὅλη πνευματικὴ ζωή, ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ Χριστιανὸς εἶναι χαλκὸς ἠχῶν καὶ κύμβαλον ἀλαλάζον».

—Εἰς ἐπίσημον τελετήν, ἥτις ἔλαβε χώραν εἰς τὸν Ρωσσικὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Δικαιοδοσίας τοῦ Ρώσσου Ὀρθοδόξου Ἀρχιεπισκόπου Σεβ. Κου Λεοντίου, τὴν 16ην Φεβρουαρίου, ἀπενεμήθη εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κον Μιχαὴλ τὸ δίπλωμα τοῦ Ἐπιτίμου Διδάκτορος τῆς Θεολογίας τοῦ Ρωσσικοῦ Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Παρισίων. Μετὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ διπλώματος, ἥτις συνωδεύθη ἀπὸ κατάλληλον προσφώνησιν, ἡ Α. Σ. ἀπήντησεν εἰς ἀγγλικὴν γλῶσσαν καὶ ηὐχαρίστησε δεόντως, ἐνθυμηθεὶς εὐγνωμόνως τὸν Ρωσσικὸν λαὸν καὶ τὴν Ρωσσικὴν θεολογίαν κατὰ τοὺς πρὸ τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως χρόνους, ποὺ ἐγνώρισε κατὰ τὸ διάστημα τῶν σπουδῶν αὐτοῦ εἰς Ρωσσίαν. Ηὐχήθη ἀκόμη, ὅπως ἔλθῃ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ρωσσικὸς λαὸς θὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ ἀθεϊστικοῦ ζυγοῦ ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ὁποίου ζῇ σήμερον.

—Ἀνεκοινώθη ἡ πλήρωσις τῆς χηρευσάσης θέσεως διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Ἐπισκόπου Σικάγου διὰ τοῦ κατωτέρω κειμένου σχετικῆς ἐγκυκλίου: «Χηρευσάσης τῆς θέσεως τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Β΄ Περιφερείας διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Ἐπισκόπου Γερασίμου, ἐτοποθετήθη ἐν αὐτῇ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Ἰεζεκιήλ, ὅστις μέχρι τοῦδε ἦτο ὑπεύθυνος διὰ τὴν Γ΄ Περιφέρειαν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Προτρεπόμεθα ὅθεν πατρικῶς πάντας ὑμᾶς ὅπως δεχθῆτε αὐτὸν μετὰ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ, ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως καὶ προσφέρητε αὐτῷ πᾶσαν ὑμῶν τὴν συνεργασίαν, βέβαιοι ὄντες ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ θὰ εὑρίσκητε πάντοτε πρόθυμον συμπαραστάτην ἐν τῇ ἀντιμετωπίσει καὶ τῇ λύσει ἁπάντων τῶν προβλημάτων καὶ τῶν ζητημάτων τῶν εὐλογημένων ἡμῶν Κοινοτήτων. Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἀναπαύσαι τὴν ψυχὴν τοῦ ἐκδημήσαντος πρὸς Αὐτὸν ἀειμνήστου Ἐπισκόπου Γερασίμου, στηρίξαι δέ, στενώσαι καὶ θεμελιώσαι τὸν Ἐπίσκοπον Ναζιανζοῦ κ. Ἰεζεκιὴλ ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῶν ἀνατιθεμένων αὐτῷ νέων καθηκόντων, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας καὶ τῆς φιλτάτης Ὁμογενείας».

—Τὴν 18ην Μαρτίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου συνεδρίασεν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς τὸ Μικτὸν Συμβούλιον καὶ συνεζήτησε καὶ ἔλαβεν ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν ἑξῆς θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως: (α) Πορεία Δεκαδολλαρίου, (β) Προϋπολογισμός, (γ) Διπλώματα, (δ) Κινημ. Ταινία Ἀρχιεπισκοπῆς, (ε) Κληρικολαϊκή, (στ) Αἰτήσεις ἐκκρεμεῖς. Τῆς συνεδριάσεως ἐπηκολούθησε δεῖπνον.

—Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν προετοιμασιῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν μεγάλην Ἐθνικὴν Παρέλασιν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 133ης ἐθνικῆς ἐπετείου τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας, ἥτις θὰ λάβῃ χώραν τὴν Κυριακήν, 4ην Ἀπριλίου, ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ ἐξαπέλυσεν πρὸς ὁλόκληρον τὴν ὁμογένειαν τῆς Νέας Ὑόρκης ἐγκύκλιον προτρέπουσαν δι' αὐτῆς ὅπως οἱ ὁμογενεῖς ἐνισχύσουν οἰκονομικῶς τὸ ταμεῖον τῆς παρελάσεως, ἵνα ἡ ἐν λόγῳ παρέλασις εἶναι τοιαύτη ὥστε «νὰ τιμᾷ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ διαθρύπτῃ τὰ μάλιστα τὸ γόητρον τῆς φιλοχρίστου καὶ φιλοπροόδου ἀγαπητῆς ὁμογενείας».

—Περιέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψιν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ὅτι τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ εὑρίσκεται εἰς ἀγαθὰς σχέσεις περισσότερον τῶν ἄλλων ὁμολογιῶν μετὰ τῆς Ἐπισκοπελιανῆς Ἐκκλησίας ἐξεμεταλλεύθησαν εἰς βάρος τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν μας καὶ διὰ σκοποὺς προσηλυτιστικοὺς πολλοὶ ἱερεῖς τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἐστάλη ἐγκύκλιος εἰς τὸν Ἱερὸν Κλῆρον, τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Κοινοτήτων μας καὶ τὰς Ὀργανώσεις μας, εἰς τὴν ὁποίαν μεταξὺ ἄλλων ἀναγράφεται: «Εἶναι πολλὰ τὰ παραδείγματα τῶν ἱερέων οἱ ὁποῖοι μέχρι τοῦδε ἔχουν ἀναφέρει εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν κρούσματα προπαγανδιστικῶν προσπαθειῶν τῶν Ἐπισκοπελιανῶν εἰς βάρος τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Καθιστῶμεν διὰ τοῦτο ὑμᾶς προσεκτικούς. Προσκαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως προσέξητε σοβαρώτατα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Κρούομεν μὲ ὅλας μας τὰς δυνάμεις τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου ποὺ ἀπειλεῖ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ ἰδιαιτέρως τὰ παιδιὰ τῆς νέας γενεᾶς ἐκ μέρους τῶν Ἐπισκοπελιανῶν κληρικῶν. Προσφάτως ἱερεὺς τοῦ Στρατοῦ ἀνέφερεν εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ὅτι 30 περίπου νεαροὶ Ἑλληνοαμερικανοὶ Ὀρθόδοξοι εἰλκύσθησαν ὑπὸ Ἐπισκοπελιανῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν των. Ἕτερος ἱερεὺς τῶν Νοτίων Πολιτειῶν ἐπληροφόρησεν ἡμᾶς ὅτι παιδιὰ Ἑλληνορθοδόξων ἔλαβον τὸ Χρῖσμα ἐκ τῶν χειρῶν Ἐπισκοπελιανοῦ Ἐπισκόπου καθ' ὃν χρόνον πρὸ πολλοῦ εἶχον ταῦτα βαπτισθῇ ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ. Εἰς δὲ τὴν διαμαρτυρίαν τῶν ἰδικῶν μας ἱερέων ὁ τῆς Ἐπισκοπελιανῆς Ἐκκλησίας ἀπήντησεν ὅτι τυγχάνει ἄκυρον τὸ Χρῖσμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τούτων ἕνεκα καὶ πάλιν ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν πάντων ὑμῶν ἐπὶ τοῦ σοβαρωτάτου τούτου κινδύνου τὸν ὁποῖον διατρέχουν τὰ μέλη τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ἰδίως τὰ παιδιὰ τῆς νέας γενεᾶς ἐκ τῆς Ἐπισκοπελιανῆς προπαγάνδας».

—Τὴν Τρίτην, 23ην Μαρτίου καὶ ὥραν 9:00 π. μ., ἐγένετο ἐν τῷ Λευκῷ Οἴκῳ ἡ ἐπίσημος ἐπίδοσις ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς Κου Μιχαήλ, τοῦ Μεγαλοσταύρου τοῦ Πανανγίου Τάφου εἰς τὸν Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Ἀμερικανικῆς Ὁμοσπονδίας Κον Ντουάϊτ Ἀϊζενχάουερ. Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος, ἐπίσημος ἐκπρόσωπος τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Κου Τιμοθέου, προσεφώνησε τὸν Ἐξοχ. Πρόεδρον ἀναπτύξας τὴν ἱστορίαν τοῦ Μεγαλοσταύρου καὶ τονίσας ὅτι ἐπιδίδεται εἰς αὐτὸν διὰ τὰς πολλαπλᾶς αὐ-

τοῦ ὑπηρεσίας πρὸς τὴν Πατρίδα Ἀμερικήν, τὴν ἡρωϊκὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ὁλόκληρον. Ἐπέδωκεν ἐπίσης εἰς αὐτὸν καὶ τὰ σχετικὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τὰ συνοδεύοντα τὸν Μεγαλόσταυραν. Ὁ Ἔξοχ. Πρόεδρος, λίαν συγκεκινημένος, ἐδέχθη μετ' εὐλαβείας τὸν περιέχοντα τὸ Τίμιον Ξύλον Ὀρθόδοξον Σταυρὸν καὶ ἀντεφώνησεν εὐχαριστήσας θερμῶς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον καὶ παρακαλέσας αὐτὸν ὅπως διαβιβάσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ καὶ τὰ ἄπειρα αὐτοῦ σέβη πρὸς τὸν Μακαρ. Πατριάρχην Ἱεροσολύμων καὶ πάσης γῆς Παλαιστίνης ὡς καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Πατριαρχείου διὰ τὴν προσγενομένην αὐτῷ τιμήν. Ἰδιαιτέρως δὲ ἐτόνισεν ὅτι ὁ ἐπιδοθεὶς εἰς αὐτὸν Μεγαλόσταυρος θὰ ἀποτελῇ δι' αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του ἕνα ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα κειμήλια, τὸ ὁποῖον θὰ κρατῇ πλησίον του. Ἡ ὅλη τελετὴ ἐκινηματογραφήθη διὰ νὰ προβληθῇ εἰς ἑκατοντάδας σταθμοὺς τηλεοράσεως καθ' ὅλην τὴν χώραν. Πλῆθος φωτογράφων ἔλαβον διαφόρους φωτογραφίας πρὸς ἀποθανάτισιν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ γεγονότος.

Ἡ Α.Σ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κος Μιχαὴλ ἐπιδίδων τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Παναγίου Τάφου εἰς τὴν Α.Ε. τὸν Πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς, Κον Ντουάϊτ Ἀϊζενχάουερ.

Γραφεῖον Κατηχητικῆς Παιδείας

—Ἀποστέλλονται δωρεὰν εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῶν Κοινοτήτων μας τὰ κατωτέρω κατηχητικὰ βοηθήματα: «Ἱστορίες τῆς Καινῆς Διαθήκης» διὰ τὸ τμῆμα ἀρχαρίων, «Ἰησοῦς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ» διὰ τὸ προκαταρκτικὸν τμῆμα, καὶ «Οἱ Πρῶτοι Χριστιανοὶ» διὰ τὸ κατώτερον καὶ μέσον τμῆμα. Τὰ βοηθήματα αὐτὰ περιέχουν κατάλληλον ὑλικὸν διὰ τὴν δευτέραν περίοδον τὴν ὁποίαν διανύουν τώρα τὰ Κατηχητικά μας Σχολεῖα. Ἐκ τῶν βιβλίων τούτων τὰ δύο, ἤτοι «Οἱ Πρῶτοι Χριστιανοὶ» καὶ «Ἱστορίες τῆς Καινῆς Διαθήκης» διὰ μικρὰ παιδιά, κυκλοφοροῦν διὰ πρώτην φοράν, ἐγράφησαν δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τὸν καθηγητὴν τῆς Παιδαγωγικῆς τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἁγίου Βασιλείου κ. Ξεν. Διαμαντόπουλον, τὸ δὲ δεύτερον ἀπὸ τὴν Καν Λ. Ἀγγελάτου.

—Ὁ Σύλλογος τῶν ἀποφοίτων τοῦ Κατηχητικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐκυκλοφόρησεν εἰς ἕνα καλαίσθητον πολυγραφημένον τεῦχος ὑπὸ τὸν τίτλον «Κατηχητικὸν Δελτίον» ὡραιοτάτας ἐργασίας ἐπὶ τῶν κατηχητικῶν μας θεμάτων. Ὁ «Παρατηρητὴς» συγχαίρει τὴν ὡραίαν αὐτὴν προσπάθειαν.

Γραφεῖον Ἑλληνικῆς Παιδείας

Διωρίσθησαν δύο ἀκόμη Ἐκπαιδευτικοὶ Σύνδεσμοι, καὶ εἰδοποιήθησαν τὰ σχολεῖα τῶν Κοινοτήτων τὰ ὁποῖα θὰ ἐπισκέπτωνται. Οἱ διορισθέντες εἶναι: Ὁ Δρ. Βασίλειος Πουλόπουλος διὰ τὰ σχολεῖα τῶν Κοινοτήτων Ἁγίου Φραγκίσκου, Ὄωκλαντ, Στόκτον, Σὰν Χοσὲ καὶ Σακραμέντο Καλιφορνίας. Ὁ Θεολόγος κ. Σήφης Κόλλιας διὰ τὰ σχολεῖα Οὐασιγκτῶνος, Βαλτιμώρης καὶ Ἀνναπόλεως. Ἤδη τὸ τμῆμα Ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἔχει 16 Ἐκπαιδευτικοὺς Συνδέσμους πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν σχολείων. Παρακαλοῦμεν τὰς κοινότητας καὶ τὰς ἐφορείας τῶν σχολείων νὰ διευκολύνουν τὸ ἔργον των.

Θεολογικὴ Σχολὴ

—Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κος Μιχαὴλ ἐπεσκέφθη τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν καὶ ὡμίλησε πρὸς τοὺς φοιτητὰς ἐπὶ τοῦ ἐπικαίρου θέματος «Τὸ Παπικὸν Πρωτεῖον καὶ τὸ Σχίσμα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας». Μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας ὁ Σεβασμιώτατος ἀπήντησεν εἰς ἐρωτήσεις φοιτητῶν.

—Τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν ἐπεσκέφθη ὁ παρεπιδημῶν καθηγητὴς καὶ διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδος «Παναρκαδικὴ» κ. Κοϊταργύρης», ὅστις καὶ ἔδωκε διάλεξιν πρὸς τοὺς φοιτητὰς τῶν ἀνωτέρων αὐτῆς τάξεων μὲ θέμα «Τὸ Ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν Πνεῦμα».

Δεκαδολλάριον

Τὸ Γραφεῖον διαχειρήσεως δεκαδολλαρίου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐκυκλοφόρησε συγκριτικὸν πίνακα εἰσπράξεων διὰ τὰ ἔτη 1951, 1952, 1953 καὶ περιγραφικὸν πίνακα διαθέσεως αὐτοῦ. Κατὰ τὸν πίνακα τοῦτον, τὸν ὁποῖον ἐλπίζομεν νὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον, τὸ δεκαδολλάριον ἀπέδωσεν 363,764.00 δολλ. διὰ τὸ ἔτος 1951, 396,063.00 δολλ. διὰ τὸ ἔτος 1952 καὶ 394,017.00 δολλ. τὸ ἔτος 1953. Σημειοῦται ὅτι πολλὰ συλλεγέντα ποσὰ ἀναμένονται ἀπὸ τὰς Κοινότητας πρὸς εἴσπραξιν κατὰ τὸ 1953. Τὸ συλλεγὲν ποσὸν διατίθεται ὡς ἑξῆς: 27% διὰ τὰ ἔξοδα Γραφείων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, μισθοδοσίαν προσωπικοῦ καὶ συντήρησιν τῶν κτιρίων· 26% διὰ τὴν συντήρησιν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ τὴν συντήρησιν τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἁγίου Βασιλείου· 10% διὰ κατηχητικὰ ἐφόδια, ἐκπαιδευτικὰ ἐφόδια, τμῆμα δημοσίων σχέσεων καὶ νεολαίαν, 10% διὰ τὸ ταμεῖον συντάξεως κλήρου, 8% διὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, 4% διὰ τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, 3% Ἐπισκοπικὰ Γραφεῖα, 2% συνεισφοραὶ καὶ βοηθήματα.

Γραφεῖον Πρωτοσυγκελλίας

Διορισμοὶ καὶ μεταθέσεις Κληρικῶν:

—Ἐτοποθετήθη ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Ἰεζεκιὴλ εἰς τὴν Β΄ Ἐπισκοπικὴν Περιφέρειαν Σικάγου.

—Διωρίσθη ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. Ἰάκωβος Κουκούζης Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος ἐν Νέᾳ Ἀγγλίᾳ.

—Διωρίσθησαν ὁ Αἰδ. Γεώργιος Ζωγανᾶς εἰς Albany, N. Y., ὁ Αἰδ. Γεώργιος Καλπαξῆς εἰς Houston, Texas, ὁ Αἰδ. Ἰωάννης Πᾶνος εἰς Daytona Beach, Fla., ὁ Αἰδ. Ἀνδρέας Δερζιώτης εἰς Tampa, Fla., ὁ Αἰδ. Κωνστ. Μπίτζας εἰς Spartanburg, S. C.

—Ἐν West Palm Beach ἱδρύθη Κοινότης ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης. Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. Μεθόδιος Φουσιάνης διωρίσθη Ἱερατικὸς Προϊστάμενος τῆς ἐν λόγῳ Κοινότητος.

Δ΄ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ἐλαίας ἐκυκλοφόρησεν ἐπίκαιρον ὁμιλίαν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν καὶ Ἑλληνικὴν γλῶσσαν μὲ τὴν προτροπὴν νὰ ἀναγνωσθῇ εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναούς, ἡ μὲν Ἑλληνικὴ κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Τυρινῆς ἢ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὀρθοδοξίας, ἡ δὲ Ἀγγλικὴ εἰς τὰ μέλη τῆς Ὀρθοδόξου Νεολαίας. Ἐκ τῆς ὡραιοτάτης αὐτῆς ὁμιλίας, τὴν ὁποίαν λυπούμεθα διότι δὲν δυνάμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν ὁλόκληρον, ἀποσπῶμεν τὰ κάτωθι: «Ἡ νηστεία ἀνέκαθεν ὡρίσθη ὄχι μόνον ὡς δίαιτα ὑγιεινή, ἀλλὰ καὶ ὡς μέσον πνευματικῆς ἐνδυναμώσεως καὶ ὡς ἔκφρασις θυσίας χάριν τοῦ Χριστοῦ καὶ βοήθημα διὰ τὴν τοποθέτησιν τῆς προσοχῆς εἰς τὰς ἀνωτέρας ἐπιδιώξεις ποὺ θέλει ὁ Χριστὸς νὰ ἔχῃ ἡ ζωή μας. Ὁ μετατοπισμὸς τῆς προσοχῆς μας προϋποθέτει ἐντατικὴν καὶ μεθοδικὴν προσπάθειαν. Κανεὶς δὲν φθάνει ἐκεῖ ὅπου διακαῶς ποθεῖ εὔκολα. Κανεὶς δὲν κατορθώνει κάτι τὸ ἄξιον λόγου χωρὶς κόπον. Διὰ νὰ γίνωμεν ὅ,τι εἴμεθα ἠγωνίσθημεν, ἐκουράσθημεν, ἐπονέσαμεν. Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγαν ὅτι ὁ Θεὸς ἔθεσε τὸν ἱδρῶτα τοῦ κόπου ὡς προϋπόθεσιν τῶν κατορθωμάτων. Διὰ νὰ κατορθωθῇ ὁ μετατοπισμὸς τῆς προσοχῆς εἰς τὸν Χριστόν, πρέπει νὰ κοπιάσωμεν, νὰ νηστεύσωμεν, νὰ περιχυθῶμεν μὲ τῆς μεταμελείας τὰ δάκρυα. Καὶ τοῦτο ὄχι διότι ὁ Χριστὸς εἶναι σαδιστὴς καὶ θέλει νὰ κοπιάσωμεν διὰ νὰ Τὸν εὕρωμεν. Ἀλλὰ διότι ἡμεῖς διὰ τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς μας κατέστημεν ἀνίκανοι νὰ ἀναπνέωμεν τὸν ἀέρα τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Χριστοῦ. Διότι ἐχάσαμεν τὴν πνευματικήν μας εὐαισθησίαν καὶ τὴν ἐπαφὴν μὲ τὴν πνευματικὴν ἔννοιαν τῆς ζωῆς. Διότι ἀπερροφήθημεν ἀπὸ τὰ πράγματα καὶ ἐφυλακίσθημεν εἰς τὰ ἀποκτήματα. Διότι ἐνομίσαμεν τὴν αἰσθησιακὴν ἱκανοποίησιν καὶ τὴν ἐξωτερικὴν παρουσίασιν ὡς τὴν μόνην κατάλληλον διὰ τὸν ἄνθρωπον. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ παραμένουν πολὺ εἰς τὸ σκότος δὲν δύνανται νὰ ἀντιμετωπίσουν εὔκολα τὸ φῶς. Χρειάζεται προσπάθεια διὰ νὰ ἐξοικειωθοῦν καὶ πάλιν τὰ μάτια μὲ τοὺς κυματισμοὺς τῆς ἀκτινοβολίας τοῦ φωτός. Δὲν πταίει ὅμως τὸ φῶς ἂν τὰ μάτια μας δὲν μποροῦν νὰ τὸ ἀπολαύσουν. Δὲν πταίει ὁ Χριστὸς ἂν ἀπαιτεῖται προσπάθεια διὰ νὰ Τὸν εὕρωμεν, ἀφοῦ ἐζήσαμεν κατὰ τρόπον ποὺ ἀπεκλείετο ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴν ζωήν μας. Ἀφοῦ ἠρνήθημεν εἰς τὰ πνευματικά μας αἰσθητήρια νὰ λειτουργήσουν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ».

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΣΙΚΑΓΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Ὡς ἐσημειώσαμεν εἰς τὸ τεῦχος τοῦ προηγουμένου μηνός, τὴν 27ην Φεβρουαρίου, κατόπιν μακρᾶς ἀσθενείας, ἀπεβίωσεν ὁ Ἐπίσκοπος Σικάγου Γεράσιμος. Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ εἰς Κύριον ἀποδημήσαντος Ἐπισκόπου ἡ Ὀρθόδοξος ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησία μας ἐπένθησεν ἕναν ἐκ τῶν πρωτεργατῶν της καὶ ἕναν ἐκ τῶν πλέον δοκίμων ἡγετῶν αὐτῆς. Τὸ πένθος τῆς Ἐκκλησίας συνεμερίσθη καὶ ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς, ὁ ὁποῖος ἐπὶ πολλὰ ἔτη μὲ αἴσθημα σεβασμοῦ καὶ βαθείας ἐκτιμήσεως παρηκολούθησε τὸ ἔργον τοῦ μεταστάντος διὰ τὴν ἑδραίωσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ διὰ τὴν προαγωγὴν τῶν ἐθνικοθρησκευτικῶν ἰδεωδῶν, τὰ ὁποῖα αὕτη ὑπηρετεῖ. Καὶ ὡς ἐφημέριος κοινότητος καὶ ἀργότερον ὡς Ἐπίσκοπος μιᾶς τῶν πλέον σπουδαίων ἐπισκοπικῶν περιφερειῶν μας ὁ ἀείμνηστος Γεράσιμος ἐκέρδιζε τὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν τοῦ ποιμνίου του λόγῳ τῆς πραότητος, τῆς εἰλικρινείας καὶ τῆς στοργῆς του πρὸς τὴν ὁμογένειαν καὶ τὰ προβλήματα αὐτῆς, εἰς τὴν λύσιν τῶν ὁποίων μεγάλως ἐβοήθησεν.

Ὁ ἀείμνηστος ἐπίσκοπος ἐγεννήθη εἰς τὴν νῆσον τῆς Ἑλλάδος Αἴγιναν τὸ ἔτος 1877. Ἐκεῖ ἔμαθε τὰ πρῶτα του γράμματα. Κατὰ τὸ ἔτος 1890, ὅτε ἦτο μόλις 13 ἐτῶν, ἐπεσκέφθη τὸ Ἅγιον Ὄρος ὅπου ἐμόναζεν ὁ θεῖος του Γεράσιμος Λαυριώτης. Εἰς ἡλικίαν 16 ἐτῶν εἰσῆλθεν εἰς τὸν μοναχικὸν βίον. Μετὰ τοῦ θείου του ἐπεσκέφθη τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἐπεθύμει νὰ συνεχίσῃ τὰς σπουδάς του εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης. Τοῦτο δὲν κατέστη δυνατόν, διὰ τοῦτο ἀργότερα μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Φωτίου ἦλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἐφοίτησεν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Τῆς σχολῆς ταύτης ἀπεφοίτησε τὸ ἔτος 1907. Τὸ ἔτος 1905 ἐχειροτονήθη Διάκονος καὶ ὑπηρέτησεν ὑπὸ τὸν Πατριάρχην Φώτιον ὡς Ἀρχιδιάκονος αὐτοῦ, τὸ ἔτος δὲ 1908 ἐχειροτονήθη Ἱερεὺς καὶ ὑπηρέτησεν ἐπιτυχῶς ὡς Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου. Κατὰ τὸ ἔτος 1912 διωρίσθη Ἱερατικὸς Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας εἰς Αἴγυπτον. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἦλθε τὸ ἔτος 1918 καὶ μετὰ ζήλου ὑπηρέτησε διαφόρους Ἑλληνικὰς Κοινότητας. Ἐπίσκοπος Σικάγου ἐξελέγη κατὰ τὸ ἔτος 1943, καθ' ὃν χρόνον ὑπηρέτει ὡς Ἱερατικὸς Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Σαββάνας τῆς Γεωργίας.

Ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ Σικάγου καὶ μετ' αὐτοῦ ὁλόκληρος ἡ ἀνὰ τὴν Ἀμερικὴν καὶ Καναδᾶν ὁμογένεια ἀπέτισαν φόρον τιμῆς εἰς τὸν ἀποδημήσαντα Ἱεράρχην κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας του. Κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ Καθεδρικὸς Ναὸς τοῦ Σικάγου «Εὐαγγελισμός», ὅπου ἡ σορὸς τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου εἶχεν ἐναποτεθῇ εἰς λαϊκὸν προσκύνημα, εἶχεν ὑπερπληρωθῇ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κος Μιχαήλ, οἱ Ἐπίσκοποι Ἐλαίας καὶ Ναζιανζοῦ Θεοφιλέστατοι κ. κ. Ἀθηναγόρας καὶ Ἰεζεκιήλ, οἱ πλεῖστοι τῶν ἱερέων τῆς Βας Ἐπισκοπικῆς περιφερείας, ὁ δήμαρχος Σικάγου ἐντιμ. Μάρτιν Κανέλλη, ὁ ἐν Σικάγῳ Ἕλλην Γεν. Πρόξενος κ. Θ. Μπάϊζος μετὰ τῆς κυρίας του καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Προξενείου ἦσαν μεταξὺ ὅσων παρηκολούθησαν τὴν ἐπικήδειον ἀκολουθίαν καὶ τὴν ἐκφορὰν τῆς σοροῦ εἰς τὸ νεκροταφεῖον Ἔλμ Γούντ.

Ἐπικηδείους ἐξεφώνησαν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κος Μιχαήλ, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Διον. Νεστορίδης ἐκ μέρους τοῦ Ἱερατικοῦ Συλλόγου τῆς Βας περιφερείας, καὶ ὁ κ. Μπάϊζος, Γεν. Πρόξενος. Τὴν θαυμασίαν ὁμιλίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου δημοσιεύομεν ἐν συνεχείᾳ, ἐκφράζομεν δὲ εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ μεταστάντος τὰ εἰλικρινῆ μας συλλυπητήρια καὶ εὐχόμεθα εἰς

τὸν Θεὸν ὅπως εἰς αὐτοὺς μὲν χαρίζῃ τὴν ἐξ ὕψους παρηγορίαν, εἰς τὸν μεταστάντα δὲ τὸν στέφανον τῆς ζωῆς διὰ τὸν ὁποῖον «νομίμως ἠθλησεν».

* * *

Κατωτέρω δημοσιεύομεν τὸν ἐπικήδειον λόγον τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κος Μιχαήλ.

«Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρτι· ναὶ λέγει τὸ πνεῦμα ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν».

Ὁ ἀείμνηστος Ἐπίσκοπος Σικάγου καὶ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς Γεράσιμος ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ, διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ζωὴν τὴν πληρεστέραν καὶ τελειοτέραν.

Εἰργάσθη καὶ ἐμόχθησεν ἐπὶ δεκαετηρίδας ὁλοκλήρους ἐν τῷ πνευματικῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου, ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς δογματικῆς αὐτῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων της, ἐσκόρπισε τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εἰρήνην κατὰ τὴν σταδιοδρομίαν του ὡς κληρικοῦ, καὶ ἀφοῦ ἐδοκιμάσθη καθ' ὑπερβολήν, ὅπως ὁ ἴδιος ἐσυνήθιζε πάντοτε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς μακρᾶς του ἀσθενείας, ἐγκατέλειψε τὸν παρόντα κόσμον πλήρης ἡμερῶν, πλήρης πόνων καὶ ὀδυνῶν, τὰς ὁποίας ἔφερε μὲ χριστιανικὴν τῷ ὄντι φιλοσοφικὴν διάθεσιν κατὰ τὸ γεγραμμένον «τὸ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια». (Β΄ Κορινθ. δ΄ 17-18).

Ἐπ' αὐτοῦ, κατὰ συνέπειαν, ἔχουν πλήρη τὴν ἐφαρμογὴν των τὰ λόγια τοῦ Ἀποστολικοῦ Πνεύματος τὰ ὁποῖα ἀνεφέραμεν: «μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρτι . . .». Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ Ἐπισκόπου Γερασίμου ἦσαν σταθερὸν καὶ ἄκαμπτον ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα, μέριμνα πατρικὴ πλήρης αὐταπαρνήσεως ὑπὲρ τοῦ πνευματικοῦ ποιμνίου του καὶ καλοκαγαθία ψυχῆς καὶ συμπεριφορᾶς. Ἦτο κληρικὸς μὲ ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως αὐτῆς. Ἦτο κληρικὸς ἀναγνωρίζων καὶ διακηρύττων τὸ κῦρος καὶ τὴν αὐθεντίαν τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Δι' αὐτὸν δὲν εἶχε σημασίαν τί φρονεῖ προσωπικῶς ἕκαστος ἐκ τῶν διακονούντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ πῶς θὰ ἐπεθύμει ἕκαστος κληρικὸς νὰ εἶναι ρυθμισμένα τὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τί φρονεῖ καὶ τί πιστεύει καὶ τί ἐπιτάσσει ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία. Οἱ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας οἱ ρυθμίζοντες τὴν πίστιν καὶ τὰς παραδόσεις της καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν πειθαρχίαν καὶ εὐταξίαν γενικῶς, ἦσαν καὶ ἀπετέλουν δι' αὐτὸν τὴν ὑπάτην θείαν αὐθεντίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλουν νὰ πειθαρχοῦν καὶ ὑποτάσσωνται ἅπαντες οἱ κληρικοὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ βαθμοῦ των. Καὶ διὰ τοῦτο προκειμένου νὰ παραβιασθοῦν κανόνες ἐκκλησιαστικοί, ἔθετε κατὰ μέρος τὰς προσωπικὰς καὶ φιλικὰς συμπαθείας, καὶ ὕψωνε τὴν φωνήν του, διὰ νὰ φανῇ εὐάρεστος ὄχι εἰς ἀνθρώπους, ἀλλὰ εἰς τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀφιερώσει τὴν ζωήν του ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων.

Ἦτο ἔπειτα ἀφιερωμένος καὶ ἀφωσιωμένος εἰς τὴν διαποίμανσιν καὶ τὴν διακονίαν τοῦ πνευματικοῦ ποιμνίου, τὸ ὁποῖον τοῦ εἶχεν ἐμπιστευθῇ ἡ Ἐκκλησία, μὲ τὴν μεγαλειτέραν αὐταπάρνησιν καὶ μὲ ἀληθινὴν αὐτοθυσίαν. Ἔσπευδε νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του μὲ τὴν ζωηροτέραν προθυμίαν, ὄχι μόνον ὅταν ἀπελάμβανε πλήρους σωματικῆς ὑγείας, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀκόμη προσεβλήθη ὑπὸ τῆς μακροχρονίου ἀϋπνίας, ἡ ὁποία συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως ὑπέσκαπτε τὰς σωματικάς του δυνάμεις καὶ διετάρασσε τὴν ψυχικήν του ἠρεμίαν. Πᾶς ἄλλος ἄνθρωπος θὰ ὑπεχώρει ἐνώπιον τοῦ ὑπούλου καὶ ἐπιμόνου τούτου ἐχθροῦ τῆς σωματικῆς του ἀκμῆς καὶ εὐεξίας, καὶ θὰ ἀπεσύρετο ἐκ τῆς κονίστρας τοῦ ἀγῶνος, καὶ θὰ ἀφιεροῦτο εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν περίθαλψιν τῆς ὑγείας του. Ὁ ἀείμνηστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς ἡμῶν καὶ συλλειτουργὸς ἐνόμιζεν ὅτι μία τοιαύτη ἐνέργειά του θὰ ἐσήμαινεν ἐγκατάλειψιν τοῦ ἀγῶνος καὶ συνθηκολόγησιν ἐπονείδιστον, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀσθενὴς σωματικῶς, καὶ ἄϋπνος διηνεκῶς, καὶ πάσχων, ἐπεσκέπτετο τὰς ἀγαπητάς του κοινότητας τῆς ἐπισκοπικῆς περιφερείας του, πολλάκις δὲ μετὰ πολλῆς τῆς βίας καὶ μετὰ πιέσεως τοῦ σωματικοῦ ὀργανισμοῦ του ἐτερμάτιζε τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ τὴν ποιμαντορικὴν διακονίαν του.

Προκειμένου δὲ τέλος περὶ τῆς ψυχικῆς του καλοκαγαθίας καὶ τῆς φιλόφρονος καὶ μειλιχίου πρὸς ὅλους συμπεριφορᾶς του, θὰ ἠδύνασθε ὅλοι ὑμεῖς ἀγαπητοί μου, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ποὺ συχνότερον εὑρίσκεσθε εἰς ἐπαφὴν μαζύ του, νὰ εἴπητε πολὺ περισσότερα καὶ ἐγκυρότερα.

Αὐτὰ τὰ ψυχικὰ κυρίως γνωρίσματα τῆς σεμνῆς καὶ ἱεροπρεποῦς προσωπικότητός του ἦσαν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τὸν καθίστων πρὸς ὅλους γενικῶς συμπαθῆ, προσφιλῆ καὶ ἀξιαγάπητον. Τὰ παιδιὰ τῆς νέας μας γενεᾶς, ποὺ πάντοτε ἠλεκτρίζονται καὶ γοητεύονται ὅταν εἰς τὰ πρόσωπα τῶν κληρικῶν βλέπουν ἐνσαρκωμένας τὰς εὐαγγελικὰς ἀρετὰς καὶ ἰδιαιτέρως τὸ κεφάλαιον αὐτῶν τ.ἔ. τὴν ἀγάπην, ἐξετίμων καὶ ἠγάπων ὅλως ἰδιαιτέρως καὶ ἐξαιρετικῶς τὸν ἀείμνηστον ἱεράρχην. Πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων εἶχον σκεφθῆ καὶ ἀποφασίσει ὅπως ὀργανώσουν ἐδῶ εἰς τὸ Σικάγον δεῖπνον πρὸς τιμήν του διὰ νὰ εὕρουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ τοῦ ἐκφράσουν κατὰ τρόπον ἐξαιρετικὸν τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν ὁλόψυχον στοργήν των, ἠσθάνθησαν δὲ τὴν μεγαλειτέραν ἀπογοήτευσιν ὅταν ἐλέχθη εἰς αὐτὰ ὅτι καθ' ὑπόδειξιν ἰατρικὴν θὰ ἔπρεπε νὰ ματαιωθῇ ἡ ἐκδήλωσις αὐτή, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς συγκινήσεως τοῦ ἀγαπητοῦ των ἐπισκόπου καὶ χειροτερεύσεως τῆς καταστάσεώς του.

Ἀείμνηστε, ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, Σὺ τώρα ἐξῆλθες ἐκ τοῦ πεδίου τοῦ ἀγῶνος· ἡμεῖς οἱ συλλειτουργοί σου μένομεν ἐπ' αὐτοῦ διὰ νὰ συνεχίσωμεν τὸν τραχὺν ἀγῶνα· πιστεύομεν — ὅπως πρέπει νὰ πιστεύῃ κάθε χριστιανὸς — ὅτι ὅπως εἶπεν ὁ Κύριος ἡμῶν, Σὺ μεταβέβηκας ἐκ τοῦ θανάτου τῆς ζωῆς αὐτῆς εἰς τὴν ἀληθινὴν ζωήν, τὴν πλήρη καὶ τελείαν· ἔτι πιστεύομεν ὅτι ἡ ψυχή σου, τώρα, ἀπηλλαγμένη τοῦ κακοπαθήσαντος καὶ δοκιμασθέντος σώματός σου, μὲ περισσοτέραν ἄνεσιν καὶ εὐκολίαν θὰ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν λατρείαν τῆς Θεότητος καὶ τοῦ Ἱδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Προσεύχου, ὅθεν, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα φωτίζῃ καὶ ἐνισχύῃ καὶ καθοδηγῇ ἡμᾶς ὁ Κύριος διὰ νὰ συνεχίσωμεν τὸν ἀγῶνα ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῆς φιλτάτης ἡμῶν ὁμογενείας. «Μακαρία ἡ ὁδὸς ᾗ πορεύει σήμερον, ὅτι ἡτοιμάσθη σοι τόπος ἀναπαύσεως». Καὶ «μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρτι· ναὶ λέγει τὸ πνεῦμα ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΜΗΝΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

A. GENERAL

Mr. George J. Katros, Florence Villa, Fla., $200.00; Mr. K. Markides, New Haven, Conn., $60.00; Mr. Thomas Galson, Maspeth, N. Y., $25.00; Mr. Nicholas Cochinos, Poughkeepsie, N. Y., $10.00; Mrs. Dorothy Vafeades, Mahonoy City, Penna., $15,00; Mrs. Angeline Poulos, Canton, O., $15.00; Mr. Thomas Dovas, Weehawken, N. J., $40.00; Mr. Nick Anisis, Brooklyn, N. Y., $60.00; Mr. Athanasius Stergiou, New York, N. Y., $110.00; Mr. Louis Sarandos, Chicago, Ill., $20.00; Mr. Constantine Avgerinos, Hastings-on-Hudson, N. Y., $100.00; Mr. Theodore Tavlarides, Stamford, Conn., $100.00; Mrs. Angeliki Dotoratos, Los Angeles, Calif., $5.00; Daughters of Penelope, Tampa, Fla., $22.30; Daughters of Penelope, Eurydice Chapter No. 21, St. Paul, Minn., $5.00; Rev. George Economou, Harrisburg, Pa., $10.00; Rev. Ath. Saridakis, Pittsburgh, Pa., $20.00; Mr. D. Ladopoulos, New York, N. Y., $5.00; Students of the Greek School, Atlanta, Ga., $25.00; Rev. N. Renieris, Marquette, Mich., $25.00; Greek Orthodox Community, Danielson, Conn., $5.00; Mrs. Gus Tallen, Moberlg, Miss., $15.00; G.A.P.A. Myroforos Lodge, Seattle, Wash., $5.00; M. D. Booth, Sault St. Marie, Mich., in memory of daugh-

ter Georgia, $25.00; Mr. and Mrs. John Alex, Chicago, Ill., $100.00; Mr. Peter Demerti, New York, N. Y., $10.00; Mr. Sot. Zacharis, Stamford, Conn., $500.00; Pan-Thracian Association, Inc., New York, N. Y., $200.00; Greek Archdiocese of North and South America, from Decadollarion, $5,000.00.

Total $6,712.30.

B. VASILOPETA

Greek Ladies Phil. Society, Port Arthur, Texas, $25,00; Greek Ladies Phil. Society, Bethlehem, Pa., $75.00; Greek Ladies Phil. Society, Altoona, Pa., $10.00; Greek Ladies Phil. Society, San Bernardino, Cal., $50.00; Greek Ladies Phil. Society, Portsmouth, N. H., $50.00; Greek Ladies Phil. Society, Gary, Ind., $141.22; Greek Ladies Phil. Society, Philadelphia, Pa., $65.00; Greek Ladies Phil. Society, Waukegan, Illinois, $25.00; Greek Ladies Phil. Society, Pittsburgh, Pa., $200.00; Greek Ladies Phil. Society, St. Louis, Mo., $315.75; Greek Ladies Phil. Society, Chicopee Falls, Mass., $103.89; Greek Ladies Phil. Society, c/o Mrs. S. Angelopoulos, Norwich, Conn., $20.00; Greek Ladies Phil. Society, Baltimore, Md., $200.00; Greek Ladies Phil. Society, Lewiston, Maine, $50.00; Greek Ladies Phil. Society, Bridgeport, Conn., $65.00; Greek Ladies Phil. Society, c/o Miss E. Mayakis, Johnstown, N. Y., $15.00; Greek Ladies Phil. Society, Charlotte, N. C., $156.90; Greek Ladies Phil. Society, Wichita, Kansas, $21.63; Greek Ladies Phil. Society, Washington, D. C., $265.52; Greek Ladies Phil. Societies, c/o Mrs. Olga B. Macris, Newark, N. J., $590.00; Greek Ladies Phil. Society, Sioux City, Iowa, $75.00; Greek Ladies Phil. Society, c/o Mrs. C. Filides, Concord, N. H., $30.00; Greek Ladies Philoptohos Society, Watertown, Mass., $100.00; Greek Ladies Ph. Society, Detroit, Mich., $200.00; Greek Ladies Phil. Society, Portland, Maine, $50.00; Greek Ladies Phil. Society Omonia, Trenton, N. J., $200.00; Greek Ladies Phil. Society St. George, Sault Ste. Marie, Mich. $60.00; Greek Ladies Philopt. Society Elpis, Cambridge, Mass., $100.00; Greek Ladies Phil. Society Elpis, Haverhill, Mass., $25.00; Gr. Ladies Phil. Society, St. Paul, Minn., $80.00; Greek Ladies Phil. Society Metamorphosis, Lowell, Mass., $58.60; Greek Ladies Phil. Society, Miami, Fla., $150.00; Greek Ladies Phil. Society, Evangelismos, Norfolk, Virginia, $50.00; Greek Ladies Phil. Society, St. Barbara, Highland Park, N. J., $275.00; Greek Ladies Phil. Society, Sacramento, Calif., $125.00; Greek Ladies Phil. Society, Lancaster, Pa., $160.00; Greek Ladies Phil Society Proodos, Poughkeepsie, N. Y., $75.00; Greek Ladies Phil. Society, Ann Arbor, Mich., $60.00; Greek Ladies Phil. Society, Holy Trinity, Montreal, Canada, $200.00; Greek Ladies Phil. Society Proothos, Wilkes Barre, Pa., $100.00; Greek Ladies Phil. Society, Indianapolis, Ind., $105.00; Greek Ladies Ph. Society, Denver, Colo., $425.00; Greek Ladies Phil. Society, New London, Conn., $200.00; Greek Ladies Phil. Society, Schenectady, N. Y., $32.35; Greek Ladies Phil. Society, Holy Trinity, Holyoke, Mass., $50.00; Greek Ladies Phil. Society Annunciation, Cleveland, Ohio, $607.00; Greek Ladies Phil. Society, Grand Rapids, Mich., $50.00; Greek Ladies Phil. Society, Moline, Ill., $100.00; Greek Ladies Phil. Society, Jacksonville, Fla., $37.23; Greek Ladies Phil. Society, Mason City, Iowa, $100.00; Greek Ladies Phil. Society, Pittsburgh, Pa., $250.00; Greek Ladies Phil. Society, Panama, R. de P., $380.00; Greek Ladies Phil. Society, Clinton, Mass., $30.00; Greek Ladies Phil. Society, Fall River, Mass., $75.00; Greek Ladies Phil. Society, Lincoln Park, Mich., $25.00; Greek Ladies Phil. Society, Galveston, Texas, $50.00; Greek Ladies Phil. Society, Reading, Pa., $130.00; Greek Ladies Phil. Society, Birmingham, Ala., $150.00; Greek Ladies Phil. Society, The Annunciation, Columbus, Ohio, $50.00; Greek Ladies Phil. Society, Phoenix, Ariz., $63.00; Greek Ladies Phil. Society, Daytona Beach, Fla., $35.00; Greek Ladies Phil. Society, Pontiac, Mich., $68.00; Greek Ladies Phil. Society, Wheeling, W. Va., $57.00; Greek Ladies Phil. Society, Savannah, Ga., $221.83; Greek Ladies Phil. Society, Ottawa, Ontario, $150.00; Greek Ladies Phil. Soc., San Angelo, Texas, $5.00; Greek Ladies Phil. Society, Fond du Lac, Wis., $40.00; Greek Ladies Phil. Society, Lansing, Mich., $121.40; Greek Ladies Phil. Society, Erene, Kearney, Nebr., $30.00; Greek Ladies Phil. Society, East Pittsburgh, Pa., $50.00; Greek Ladies Phil. Society, Worcester, Mass., $300.00; Greek Ladies Phil. Society, Cambridge, Ohio, $30.00; Greek Ladies Phil. Society, Jackson, Miss., $60.00; Greek Ladies Phil. Society Penelope, Asbury Park, N. J., $70.00; Greek Ladies Phil. Society St. Barbara, Pueblo, Colo., $40.00; Greek Ladies Phil. Society, Erie, Pa., $50.00; Greek Ladies Phil. Society, Fresno, Calif., $115.00; Greek Ladies Phil. Society, Wilmington, Dela., $100.00; Greek Ladies Phil. Society, Clarksburg, W. Va., $38.00; Greek Ladies Phil. Society, Waterloo, Iowa, $92.50; Greek Ladies Phil. Society, St. Barbara, Troy, N. Y., $50.00; Greek Ladies Phil. Society, San Antonio, Texas, $78.45; Greek Ladies Phil. Society, Mobile, Ala., $200.00; Philoptohos Adelphotis St. Spyridon (Pullman), Chicago, Ill., $60.00; Greek Ladies Phil. Society St. John the Baptist, Boston, Mass. $125.00; Greek Ladies Phil. Society, Atlantic City, N. J., $50.25; Greek Ladies Phil. Society, Modesto, Calif., $54.60; Greek Ladies Phil. Society, Haverhill, Mass., $150.00; Greek Ladies Phil. Society, Dayton, O., $176.00; Christian Organization Pronoia, St. Constantine and St. Helen G. O. Church, Washington, D. C., $50.00; Greek Ladies Phil. Society St. Barbara, Mt. Vernon, N. Y., $25.00; Greek Ladies Phil. Society Evangelismos, San Francisco, Cal., $200.00; Greek Ladies Philopt. Society, Pawtucket, R. I., $50.00; Greek Ladies Phil. Society Kimisis Theotokou, Greensboro, N. C., $15.00; Greek Ladies Soc. Enosis, Oklahoma City, Okla., $25.00; Greek Ladies Phil. Society Agia Anna, Annapolis, Md., $75.00; Greek Ladies Phil. Society, Toledo, Ohio, $334.40; Greek Ladies Phil. Society, Tacoma, Wash., $75.00; Greek Ladies Phil. Society, Harrisburg, Pa., $100.00; Greek Ladies Phil. Society, Norwalk, Conn., $25.00; Greek Ladies Phil. Society, Toronto, Ontario, $200.00; Greek Ladies Phil. Society, Perth Amboy, N. J., $50.00; Greek Ladies Phil. Society, Holy Trinity Church, San Francisco, Calif., $201.39; Greek Ladies Society Anamorphosis, Waterbury, Conn., $75.00; Greek Ladies Phil. Society, Butte, Montana, $164.00; Greek Ladies Phil. Society, Peekskill, N.Y., $25.00; Greek Ladies Phil. Society, Missoula, Montana, $100.00; Greek Ladies Phil. Society, Oakland, Calif., $171.26; Hellenic Ladies Sorority, Buffalo, N. Y., $95.76; Greek Ladies Phil. Society, Holy Trinity Church, Lowell, Mass.. $150.00; Greek Ladies Phil. Society, c/o Catina Vassiliou, Gloversville, N. Y., $15.00.

Total $12,292.93.

C. IN MEMORY

Mrs. Stavroula G. Giannacopoulos, Chicopee Falls, Mass., in memory of husband George, $75.00; Mrs. Maria Ivaleotes, Haverhill, Mass., in memory of husband Panayotis, $20.00; Mrs. Elpiniki T. Vagelos, Westfield, N. J., in memory of husband Thucydides, $20.00; Dr. and Mrs. George D. Tsoulos, Chicago, Ill., in memory of Constantine Charal, $15.00; Mr. Dan Keromitis, Asbury Park, N. J., in memory of beloved wife Anna, $25.00; Mr. Samuel I. Hoddeson, New Brunswick, N. J., in memory of G. Mackaronis, $5.00; Mrs. Milton Stamatis, Phoenix, Arizona, in memory of husband Miltiades, $10.00; Mrs. Theodore Theodoropoulos, Phoenix, Arizona, in memory of father, The Very Rev. Jerome Koutroulis, $10.00; Mr. and Mrs. Mike Zanis, Phoenix, Arizona, in name of son Panageotis, $10.00.

Total $190.00.

D. SPECIAL

New York Telephone Co., New York City, commission, $5.11; Watertown Restaurant Supply Co., Watertown, N. Y., children's shoes, $15.00; St. Basil's Chapel, Garrison, N. Y., receipts for January and February, $81.18.

Total $101.29.

E. FOR UNIFORMS

Mr. Athanasius Stergiou, New York, N. Y., $100.00; Mrs. Coula Holevas, New York, N. Y., $50.00; Mrs. Sophia Flouskakou, New York, N. Y., $50.00; Mr. Constantine Avgerinos, Hastings- on-Hudson, N. Y., $50.00.

GRAND TOTAL $19,546.52